

SNAŽNA SDA - BOLJA TUZLA

**PLAN ZA
BOLJU TUZLU**

sdatuzla.ba

IZBORNA PLATFORMA

Gradskog odbora Stranke demokratske akcije Tuzla
za lokalne izbore 2020. godine

PLAN ZA BOLJU TUZLU

Septembar, 2020. godine

Poštivajući Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi slijedit ćemo najbolje prakse u sprovođenju misije lokalne samouprave s ciljem unapređenja kvaliteta života u lokalnoj zajednici kreirajući vizije proaktivnog upravljanja lokalnim razvojem i poslovima.

Oslonivši se na raznolika znanja i iskustva meritornih stručnjaka uključenih u razvoj programa, pripremili smo viziju djelovanja u našoj lokalnoj zajednici, gradu Tuzla.

To je naše viđenje i plan oporavka Tuzle od dugogodišnje krize, ali i od SDP-a i političkih elita koje su do sada dugo vremena vodile ovaj grad. Iskustvo višegodišnje beskompromisne borbe, u općinskom, a potom i gradskom vijeću, u mjesnim zajednicama, različitim skupovima s građanima, mnogobrojnim inicijativama, sistematizirali smo u ovaj dokument građanima Tuzle koji zaslužuju bolje.

Predstavljamo vam program kojim želimo, zajedno sa građanima Tuzle, mijenjati našu zajedničku budućnost. Političke elite koje su do sada vodile Tuzlu pokazale su nemar za javni interes u odnosu na potrebe građana, neznanja o tome kako u evropskim i globalnim okvirima upravljati razvojem u interesu stanovništva. Umjesto razvojne ekonomski i socijalne politike, već više od dvadeset godina imamo vlast koja integraciju u evropsko i globalno tržište ispunjava pro forme, kao domaću zadaću za koju nemaju ni znanja ni volje. Formalno ispunjavaju uslove i ne shvaćaju da naše članstvo u Evropskoj uniji, uz obaveze, otvara i mnoge mogućnosti.

Živimo u posebno turbulentnom vremenu kojeg karakterišu brojna otvorena pitanja. Složeni politički odnosi unutar Bosne i Hercegovine, recesija u svijetu i ekonomski posljedice pandemije COVID-19, te migrantska kriza donijele su značajne promjene, koje su se nedvojbeno odrazile i na rad jedinica lokalne samouprave. Zbog svega toga, uz sve dosadašnje zadatke, rješenja se moraju stalno tražiti, jer složenost odnosa i kriza, nisu tragedija, već šansa za iznalaženje najboljih rješenja.

Nažalost, Gradska uprava je u vrijeme krize prouzrokovane pandemijom, svojim neadekvatnim i nedovoljnim angažmanom, dodatno ugrozila i izložila one najosjetljivije grupacije, socijalno ugrožene, dječu i starije, ozbiljno narušavajući njihova prava i njihovo dostojanstvo.

Gradska uprava nije izvukla pouke iz kritičnog nedostatka kapaciteta sistema brige pri čemu je pokazala apsolutnu nebrigu kojom se sistem odnosio prema ovim kategorijama građana.

Prioriteti koji su postavljeni ovom Platformom rezultat su našeg kontinuiranog rada, znanja i naše spremnosti da ponudimo odgovore i rješenja za najteža pitanja koja su pred nama.

Za razliku od dosadašnje Gradske vlasti, spremni smo ponuditi efikasniju lokalnu samoupravu, koja će biti najbliža građanima i biti promotor lokalnog ekonomskog razvoja uz aktivnu podršku lokalnoj privredi, počev od osiguravanja fizičke i druge infrastrukture do poticaja za otvaranje novih privrednih subjekata, pomoći u osiguravanju povoljnih finansijskih sredstava, podrške na području obrazovanja i sposobljavanja radne snage. Ovdje jasno želimo istaći važnost ulaganja u javne usluge i javnu infrastrukturu, istraživanja, te u razvoj preduzeća koja primjenjuju nauku i savremene tehnologije.

Moramo napustiti pretpostavku da će se nereguliranim privatnom inicijativom napredak dogoditi sam po sebi, jer takvih primjera je premalo da bi samoincipativno postali kritična masa koja može potaknuti promjenu na bolje i osigurati potreban napredak našoj lokalnoj zajednici.

U posljednjih dvadeset godina u Gradu Tuzla nisu stvoreni uslovi za efikasniji razvoj produktivnog privatnog sektora s potencijalom za investicije, inovacije, međunarodnu konkurentnost i izvoz.

Društveni razvoj zahtijeva kompleksne organizacijske, institucionalne i proizvodne modele, odnosno nužnu saradnju i ispreplitanje privatnog i javnog sektora. Bez razvojnih politika koje bi poticale okrupnijivanje i razvoj privatnog sektora i jačanje strateških javnih poduzeća, ne možemo se nadati boljim uslovima rada i snažnijem napretku.

Odlučni smo da vodimo pozitivne procese i nudimo najzrelije odgovore za najteža pitanja prihvatljiva za sve građane, snažno ćemo podržavati viziju napretka lokalnog ekonomskog razvoja i lokalne samouprave da je građani doživljavaju kao svoje pravo i svoju obavezu za odgovorno i proaktivno upravljanje lokalnim razvojem i poslovima, ostvarujući novi kvalitet života u lokalnoj zajednici, a time i u cijeloj BiH.

Do takve lokalne samouprave vodi nekoliko najvažnijih, strateških orijentacija, definisanih u ovoj Izbornoj platformi za lokalne izbore 2020. koja ima za cilj predstaviti jedinstven i ujednačen pristup lokalnog razvoja kojim će se pokrenuti pozitivni procesi u svim oblastima na principima jednakih šansi za sve.

Platformom će se odrediti strateški pravci djelovanja i prioriteti u radu s fokusom na lokalni ekonomski razvoj koji obuhvataju: unapređenje kvaliteta življenja u lokalnoj zajednici, kao i bitno unaprijeđen kvalitet i ekonomičnost usluga, povećanje direktnog učešća građana i organizacija civilnog društva u javnim poslovima, razvoj povoljnijeg poslovnog ambijenta i značaj investicione politike.

Gradski odbor SDA Tuzla,
septembar 2020. godine

Gradski odbor Stranke demokratske akcije Tuzla donio je 26. 09. 2020. godine Odluku kojom se usvaja

**IZBORNA PLATFORMA
Gradskog odbora Stranke demokratske akcije Tuzla
za lokalne izbore 2020. godine**

I. STRATEŠKI CILJEVI

- 1. OSIGURATI POVOLJNO POSLOVNO OKRUŽENJE ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ;**
- 2. STVARATI USLOVE ZA MODERAN EVROPSKI GRAD I EFIKASNIJE RJEŠAVATI PROBLEME ZAGAĐENJA OKOLINE;**
- 3. IZVRSNOST U RADU GRADSKE UPRAVE, JAVNIH PREDUZEĆA I USTANOVA KOJA ĆE REZULTIRATI POBOLJŠANJEM KVALITETA ŽIVLJENJA GRAĐANA U LOKALNOJ ZAJEDNICI;**
- 4. OBEZBIJEDITI USLOVE ZA SIGURNOST GRAĐANA I IMOVINE;**
- 5. OSIGURATI RAVNOMJERAN RAZVOJ Mjesnih zajednica i povećati učešće građana u javnim poslovima.**

II. PRAVCI DJELOVANJA

1. POSLOVNO OKRUŽENJE I ZAPOŠLJAVANJE

Lokalni ekonomski razvoj podrazumijeva koordinaciju i svakodnevnu saradnju lokalne samouprave sa partnerima iz javnosti, poslovног i nevladinog sektora sa ciljem stvaranja boljih uslova za ekonomski rast i napredak, stvaranja radnih mjesta i poboljšanja kvaliteta života građana.

Lokalni ekonomski razvoj ima za cilj poticanje konkurentnosti i održivog razvoja. Da bi se poboljšala ekonomска konkurentnost u lokalnoj zajednici, lokalna vlast treba primjenjivati različite pristupe s ciljem jačanja lokalnog razvoja.

Gradska uprava u proteklom periodu nije poduzimala odgovarajuće mјere za rješavanje problema nezaposlenosti na području Grada, pa su rezultati u ovoj oblasti slabiji od rezultata u Tuzlanskom kantonu i Federaciji BiH.

U cilju kreiranja okruženja povoljnog za povećanje zaposlenosti, u postojećim i novoosnovanim preduzećima, SDA Tuzla će obezbijediti podršku kroz sljedeće aktivnosti:

- osiguranjem uslova da je lokalna investicijska klima poticajna za poduzetništvo;
- obezbjeđenjem podrške malim i srednjim poduzećima;
- poticanjem osnivanja novih poduzeća uvođenjem većeg broja poticajnih mјera za pokretanje i razvoj malog i srednjeg poduzetništva – kroz motivisanje građana da pokrenu vlastiti biznis, omogućavanje edukacije za izradu poslovnih planova, nagrađivanje najkvalitetnijih planova inicijalnim sredstvima za osnivanje i početak rada, promovisanje kroz lokalne medije, pomoć pri registraciji firmi i sl;
- izradom vodiča za investitore koji će sadržavati sveobuhvatne informacije o mogućnostima za investiranje na lokalnom nivou, kao i informacije o procedurama dobivanja neophodnih saglasnosti i dozvola;

za razvoj privrede i nova zapošljavanja, kao i prilika za brži

- privredni razvoj;
- osnivanjem kreditno-garancijskih fondova za mala i srednja poduzeća koja egzistiraju, kao i ona koja namjeravaju započeti sa radom ili pokreću poduzetničku aktivnost na nivou općine;
- pojednostavljenjem administrativnih procedura za registraciju poduzetničkih subjekata, izdavanje građevinskih i drugih dozvola uvođenjem online registracije gdje god je to moguće;
- smanjivanjem administrativne takse;
- ulaganjem u edukaciju kadrova u gradskoj upravi za pisanje projektnih prijedloga, apliciranje i provođenje projekata, a sve u cilju povlačenja što većih sredstava iz fondova Evropske unije, kao i svih drugih fondova na koje jedinice lokalne samouprave mogu aplicirati;
- stalnim insistiranjem na partnerstvu javnog i privatnog sektora u lokalnom ekonomskom razvoju,

kapitalnim investicijama, komunalnoj infrastrukturi i uslugama;

- aktivnim i kontinuiranim radom na realizaciji programa razvoja turizma i korištenja turističkih potencijala.

Kreiranjem dobrog poslovnog okruženja i provođenjem niza drugih mjera stvorit ćemo preduslove za privredni razvoj Grada Tuzle. On će se ogledati u sljedećem:

Industrija sa energetikom

- U cilju razvoja, pod ekonomski racionalnim uslovima i uz prioritetnu zaštitu životne okoline, industrija sa energetikom predstavljat će okosnicu ekonomskog razvoja Grada Tuzle;
- Težište investicione aktivnosti u proizvodnoj orijentaciji sve više ćemo usmjeravati na razvojno-propulzivne sektore (prerađivačka, finalne grane i sl.);
- Tražit ćemo zaokret u energetskom sektoru, u cilju razvoja pod ekonomski racionalnim uslovima i uz prioritetnu zaštitu životne okoline;
- Poticat ćemo energetsku tranziciju i izgradnju fotonaponskih elektrana na područjima na kojima je završena eksploatacija uglja i drugih sirovina, te na odlagalištima produkata procesa iz Termoelektrane Tuzla;
- Sa JP Elektroprivreda BiH inicirati formiranje inkubacionog privrednog centra u Rudniku Bukinje, koji je prestao sa eksploatacijom uglja;
- Poticat ćemo razvoj i održivost metalskog sektora, kao jednog od najvažnijih industrijskih sektora, jer je on istovremeno i proizvođač opreme za brojne privredne grane. Ovaj sektor obuhvata i proizvodnju dijelova i repromaterijala, odnosno roba široke potrošnje. Metalski sektor ima direktni i indirektni uticaj na razvoj ostalih privrednih grana i izvozno je usmjeren.

**Industrija
sa energetikom
okosnica
ekonomskog
razvoja
Grada Tuzle**

Poljoprivreda i prehrambena industrija

U cilju razvoja poljoprivrede i davanja podrške domaćim poljoprivrednim proizvođačima, gdje je to moguće, poduzimaćemo sljedeće aktivnosti:

- ulagat ćemo u razvoj poljoprivrede sa ciljem održivog razvoja i povećanja proizvodnje hrane;
- pružit ćemo podršku širenja domaćim prodajnim centrima koji forisiraju domaće proizvode na svojim policama;
- pozivat ćemo sve javne subjekte na potrošnju domaćih proizvoda,
- poduzet ćemo mjere na osavremenjivanju *Zelene pijace* u funkciji plasmana domaće poljoprivredne proizvodnje i proširenja domaćim proizvođačima;
- stvorit ćemo ambijent za razvoj stočarstva i domaće proizvodnje hrane, te bolju povezanost sa tržištima;
- stvorićemo uslove za razvoj prioritetne proizvodnje: proizvodnja mesa i mlijeka, proizvodnja jagodastog voća, proizvodnja povrća na otvorenom i zatvorenom prostoru, organska proizvodnja hrane, sakupljanje, proizvodnja i prerada ljekovitog bilja i gljiva kao izvoznog proizvoda (uspostava otkupnih stanica i dorađivačkih kapaciteta), pčelarstvo, proizvodnja ribe i dr.;
- iskoristit ćemo prilike i šanse koje pruža poljoprivreda i razvoj sela u širem kontekstu, kako u pogledu zapošljavanja tako i u pogledu drugih efekata (proizvodnih, izvoznih i dr.);
- povećat ćemo iskorištenost poljoprivrednih potencijala na području Tuzle, jer su potrebe izgrađenih prerađivačkih kapaciteta i trajne potrebe stanovništva za hranom važna uporišta u očekivanom značajnjem razvoju poljoprivrede na ovom području;
- osigurat ćemo povoljne kreditne linije iz međunarodnih fondova u cilju unapređenja i osavremenjivanja poljoprivrede;
- radit ćemo na podizanju vrijednosti naših potencijala u poljoprivredi;

**Osigurati
kreditne linije
iz međunarodnih
fondova za
unapređenje i
osavremenjivanje
poljoprivrede**

- kroz razvoj prehrambene industrije radit će mo na poboljšanju odnosa između izuzetno velikog uvoza hrane i izvoza.

U grani Tekstilne industrije i industrije obuće, stvarat će mo uslove za nastavak razvoja industrije obuće i obnavljanje tekstilne industrije, koje su značajne u pogledu zapošljavanja, podizanja vrijednosti vlastite sirovine (sirova koža), te izvoza gotovih proizvoda.

U oblasti Građevinarstva i Industrije građevinskih materijala, zalađat će mo se za pokretanje i snažniji razvoj industrije građevinskih materijala, s obzirom na iskustvo i tradiciju, raspoložive sirovinske resurse i potrebe tržišta, preradu plastike i druge.

Građevinarstvo s industrijom građevinskih materijala i uslugama transporta može značajno unaprijediti ukupan razvoj Tuzle. Građevinarstvo je privredna oblast u kojoj se realizuje oko 40–50% ukupnih investicija, a omogućava rješavanje problema nezaposlenosti.

2. PROSTORNO UREĐENJE I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Prostorno uređenje

U oblasti prostornog uređenja vidljivi su brojni nedostaci i propusti u radu Gradske uprave. Gradski odbor SDA Tuzla će u narednom periodu insistirati i zalađati se:

- za dosljedno provođenje važeće urbanističke dokumentacije, prvenstveno Prostornog plana Grada i regulacionih planova;

- **Plansko širenje Grada**
- **Intenziviranje izgradnje poslovnih zona**
- **Izgradnja gradske zaobilaznice**

- Izvršiti harmonizaciju evidencija o vlasništvu nad zemljištem u katastru i zemljišnim knjigama, kao preduslov za kvalitetno upravljanje prostorom na nivou Grada;
- za plansko širenje Grada prema istoku (Slavinovići, Gornja Tuzla, Bare), prema sjeveru (tunel Solina Druga Krajiška, Kampus Univerziteta u Tuzli) u bivšoj kasarni, kolektivna stambena naselja na platou Kozlovac i sjeverni dio kasarne u Solini) i prema jugu (preko platoa Vršana i površinskog kopa prema aerodromu na Dubravama);
- intenziviranje izgradnje poslovnih zona (Šići, Bosanska Poljana, Mlake, Gornja Tuzla). Prioritet će biti poslovna zona Kreka sjever, za koju je urađena kompletна projektna dokumentacija i značajan dio pripremnih građevinskih radova;
- formiranje poslovnih zona i na ostalim velikim, neizgrađenim površinama, poput rekultivisanih deponija šljake (Plane i Divkovići). Time bi se potaknula brža rekultivacija oko 160ha zemljišta, te omogućilo zapošljavanje lokalnog stanovništva, koje je najviše trpilo posljedice deponovanja šljake i pepela na tom području. Pojednostavljeni imovinsko-pravni odnosi omogućit će nesmetanu izgradnju poslovne zone;
- završetak započete izgradnje prije 35 godina Južne magistrale prema istoku (I faza Slavinovići, II faza Simin Han, III faza Bare) i prema Zapadu do Petlje, sa brzom cestom na Bosanskoj Poljani;
- izrada projektnе dokumentacije i izgradnja Sjeverne gradske zaobilaznice (Požarnica-Gornja Tuzla-Dokanj-Obodnica-Dragunja) i Južne gradske zaobilaznice (magistralni put M17-Dubrave-Zvornik) s ciljem rasterećenja gradskog saobraćaja.

Komunalna infrastruktura

Realizacija infrastrukturnih projekata znači stvaranje boljih uslova za život svih građana, pa je stoga potrebno poboljšati infrastrukturu kroz:

- kreiranje sadržajaka-jima se poboljšava kvalitet životastano-vništva – povećanje broja parkova, igra-lišta i sportskih terena, zelenih i površina za rekreaciju;
- realizaciju projekata izgradnje i sanacije vodovodne i kanali-zacione mreže, top-lifikacije, saobraća-jne infrastrukture, parkirališta, javne rasvjete, uključujući i provo-đenjem jeraiaktivnostinasmjanjenjutroškovakojisuvezanajavnu rasvjetu (zamjena rasvjetnih tijela javne rasvjete LED tehnologijom);
- unapređenje sistema prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja otpada;
- unapređenje održavanja zajedničkih dijelova zgrada;
- izradu strategija razvoja, koja će obuhvatiti sve infrastrukturne projekte, te dati ciljeve i rokove njihove realizacije.

U oblasti komunalne infrastrukture stanje je nezadovoljavajuće. Među problemima koji se posebno izdvajaju su:

- Neriješene suštinske potrebe građana.
- Neravnomjerna ulaganja po mjesnim zajednicama čime sevrši diskriminacija građana, a ruralne mjesne zajednice su infrastrukturno zapostavljene.
- Na realizaciju pojedinih projekata čeka se godinama, što za posljedicu ima neravnomjeran razvoj Grada i diskriminaciju građana.

- Poboljšati kvalitet života stanovništva
- Osigurati ravnomjerna ulaganja po mjesnim zajednicama
- Unaprijediti i kadrovski jačati Službu za komunalne poslove
- sanirati i asfaltirati više od 250 km puteva
- Renovirati sistem vodosнabdijevanja

- Nepoštivanje Programa kapitalnih investicija Grada Tuzle, koji je temeljni dokument kojim su definisane sve potrebe u ovoj oblasti, rangirane kapitalne investicije za sve vrste objekata i određeni rokovi i dinamika njihove realizacije.
- Program se realizuje selektivno i na osnovu političkih kriterija.

U cilju prevazilaženja ovih problema potrebno je organizaciono unaprijediti i kadrovski ojačati Službu za komunalne poslove, izgradnju i poslove mjesnih zajednica Grada Tuzle, kao glavnog nosioca poslova u oblasti komunalne privrede.

Osim toga, realizirat će se i sljedeće:

- Popraviti i asfaltirati više od 250 km puteva na području Grada Tuzle.
- Izgraditi sistem vodosnabdijevanja u mjesnim zajednicama, koje ga još uvijek nemaju.

- Renovirati dotrajali sistem vodosnadbijevanja u više mjesnih zajednica. (Namjenska sredstva od Razvojne banke F BiH, nisu namjenski iskorištena).
- Urediti čitaonice i domove kulture u svim mjesnim zajednicama. Trenutno je oko 60% objekata uništeno ili djelimično oštećeno.
- Izgraditi kanalizacionu mrežu u svim mjesnim zajednicama, u kojima još uvijek nije izgrađena.
- Izraditi plan širenja zona toplifikacije u gradskim i prigradskim mjesnim zajednicama
- U skladu sa Planom proširenja zona toplifikacije, priključiti 6 000 stambenih objekata na sistem daljinskog grijanja.
- Poticati gašenje individualnih kotlovnica na ugalj zamjenom okolinski prihvatljivim sistemima za zagrijavanje stambenih i poslovnih objekta na područjima koja ne mogu biti obuhvaćena projektima priključenja na sistem daljinskog grijanja,
- Zaštитiti izvorišta pitke vode sanitarnim koridorima.
- Poticati i sufinansirati projekte iz oblasti energetske i energijske efikasnosti,
- Izgraditi sportske terene za mlade u svim mjesnim zajednicama.
- Organizovati odvoz komunalnog otpada iz svih naselja i time riješiti problem divljih deponija.
- Urediti vodotoke, u cilju smanjenja opasnost od poplava.
- Ukloniti arhitektonske prepreke koje ometaju kretanje osoba sa posebnim potrebama.
- Izgraditi centralno gradsko groblje.
- Izgraditi centralni gradski kanalizacioni kolektor,
- Izgraditi postrojenje za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.
- Kreiranje sadržaja kojima se poboljšava kvalitet života stanovništva – povećanje broja parkova, igrališta i sportskih terena, zelenih i površina za rekreatiju, itd.;
- Realizaciju projekata izgradnje i sanacije vodovodne i kanalizacione mreže, toplifikacije, saobraćajne infrastrukture, parkirališta, javne rasvjete, uključujući i provođenje mjera i aktivnosti na smanjenju troškova koji su vezani za javnu rasvjetu (zamjena

rasvjetnih tijela javne rasvjete LED tehnologijom);

- Unapređenje sistema prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja otpada;
- Unapređenje održavanja zajedničkih dijelova zgrada;
- Izradu strategije razvoja, koja će obuhvatiti sve infrastrukturne projekte, te dati ciljeve i rokove njihove realizacije.

3. GRADSKA UPRAVA, JAVNA PREDUZEĆA I JAVNE USTANOVE

Gradska uprava i Budžet

Odlučni smo da provedemo reformu Gradske uprave u skladu sa zakonskim ovlaštenjima i na principima:

- **Javnosti;**
- **Dostupnosti;**
- **Funkcionalnosti;**
- **Efikasnosti;**
- **Ekonomičnosti.**

Time ćemo uspostaviti modernu, evropsku upravu, koja će brže i efikasnije odgovarati na zahtjeve građana i investitora.

- **Uraditi reformu Gradske uprave**
- **Uvesti e-upravu na usluzi građanima**
- **Aktivno podržati „javno-privatno partnerstvo“**
- **Uravnotežiti tretman svih korisnika Budžeta**

Naš cilj je veći stepen učešća građana u kreiranju politika lokalnog razvoja.

Kako država mora biti u funkciji općeg dobra, tako i lokalna samouprava mora biti u funkciji službe građana, zalagat ćemo se za:

- reforme i modernizaciju, uvođenje e-uprave na usluzi građanima,

- obrazovnim institucijama i privredi. Cilj je svakom građaninu ili pravnom licu, koje podnese određeni zahtjev Gradskoj upravi, omogućiti elektronsko praćenje statusa njegovog predmeta;
- aktivno, a ne deklarativno se zalagati u davanju podrške „**javno – privatnom partnerstvu kao modelu poslovanja između javne uprave s jedne strane i građana i poslovnih subjekata s druge strane**“;
  - poboljšanje protoka informacija unutar administracije prema građanima i poslovnim subjektima (razvijati koncept savremenih administracija: "Putuju podaci, a ne građani");
  - uspostavu informatičke baze podataka svih usluga koje pruža Gradska uprava sa obrascima, troškovima postupaka i rokovima za direktni pristup građanima i poslovnom svijetu;
  - uvođenje noviteta, administrativnih olakšica i novih servisa u cilju poboljšanja pružanja usluga, te pojednostavljenje procedura koje se odnose na izdavanje dozvola, uvjerenja, saglasnosti i ostalih akata na nivou općine;
  - okončati aktivnosti digitalizacije katastarskih općina;
  - provođenje izbora za članove savjeta mjesnih zajednica općine, kao i uključivanje mjesnih zajednica u procese odlučivanja i aktivan doprinos njihovom efikasnijem radu u službi građana;

- uključivanje građana u procese donošenja odluka koje su od općeg interesa.

Svjedoci smo da se Budžet Grada planira i usvaja voljom stranačke većine, a ima primjera da se izvršava i netransparentno, a u pojedinim segmentima i rastrošno. U cilju otklanjanja tih slabosti SDA Tuzla će:

- Stalno djelovati na povećanju prihoda i smanjenju zaduženja Budžeta provođenjem mjera racionalizacije i uštede;
- neprekidno podržavati razvojnu komponentu, ulaganja u javne usluge i javnu infrastrukturu, istraživanja, znanje te u razvoj preduzeća koja primjenjuju nauku i savremene tehnologije;
- uspostaviti uravnotežen tretman svih korisnika Budžeta prema stvarnim prioritetima;
- obezbijediti poticaje za oberte i poljoprivredu, inovacije i razvoj drugih infrastrukturnih projekata bitnih za opći interes i ravnomjeran razvoj Grada.

Javna preduzeća i javne ustanove

Uspostavljanje efikasnije administracije pratit će i povećanje efikasnosti javnih preduzeća, čiji je osnivač Grad Tuzla. Brojne činjenice potvrđuju da su tuzlanska javna preduzeća, mjerena evropskim standardima, pa čak i standardima zemalja iz okruženja, neefikasna, organizaciono neusklađena i u odnosu na broj stano-vnika preglomazna. Nedovoljno su pos-većena svojoj misiji, nisu u prvi plan stavila korisnike svojih usluga, a vrlo često imaju i dvostrukе standarde u radu. Građane-korisnike svojih usluga tretiraju različito, zavisno od mjesta njihovog stanovanja i vrsti stambene jedinice u kojoj građani žive (individualno ili kolektivno), čak i stranačkom opredjeljenju, koje se kasnije koristi kod izbora.

Javna preduzeća su neefikasna, sa zastarjelim i prevaziđenim organizacionim i tehničkim procesima. U cilju efikasnijeg rada i rezultata, potrebno je otkloniti brojne slabosti koje imaju, a organizaciju njihovog rada dovesti na nivo izvrsnosti. Programska rješenja za

- Povećanje efikasnosti javnih preduzeća
- Kvalitet javnih komunalnih usluga staviti kao nulti prioritet

komunalna i druga javna preduzeća i ustanove, koje je kreirao Gradski odbor Stranke demokratske akcije Tuzla, bazirana su na pozitivnim promjenama u komunalnom sektoru, zaštiti općeg društvenog interesa, efikasnoj kontroli upravljanja i brzoj i jeftinoj usluzi građanima.

Strateška orientacija obuhvata osiguranje savremenog menadžmenta, kompetentno i motivisano osoblje, bitno unaprijeden kvalitet i ekonomičnost usluga, povećanje direktnog učešća građana i organizaciju civilnog društva u javnim poslovima, partnerstvu i odgovornosti.

Potrebno je napustiti štetan model temeljen na klijentelističkoj i rentijerskoj ekonomiji, neplanskoj prodaji gradskog zemljišta, trošenju budžetskih sredstava u neefikasne projekte.

Upravljanje javnim preduzećima ćemo demokratizirati kroz civilni nadzor u nadzornim odborima u koje ćemo uključiti korisnike javnih usluga, zaposlenike i predstavnike civilnog društva. Menadžment javnih poduzeća ćemo profesionalizirati i njihov poslovni učinak vrednovati prema kriterijima koji uključuju mjere ispunjavanja javnog interesa, kao što su kvalitet usluge, cijenovna i fizička dostupnost usluge, finansijska održivost, nivo uslova rada, zaštita okoline, efikasnost i transparentnost upravljanja.

Javna poduzeća će tako ostvarivati veću društvenu i finansijsku vrijednost, a istovremeno ćemo širim društvenim nadzorom upravljanja smanjiti stranačku upravljačku logiku čime će se minimizirati korupcija i eliminirati klijentelističke mreže.

Ukinut ćemo praksu koja loše rezultate pokriva rastom troška za krajnjeg korisnika.

Kvalitet javnih komunalnih usluga staviti kao nulti prioritet, izvršiti restrukturiranje javnih preduzeća i uvesti savremene metode i tehnologije za kreiranje i pružanje javnih komunalnih usluga na području Grada, na principima jednakopravnosti svih građana.

Strateški važna preduzeća, koja su prirodni monopolisti poput vodovodnih, komunalnih, grijanja i druga uslužna preduzeća trenutno mogu podizati cijene radi ostvarivanja veće dobiti, jer izostaje tržišna kazna od potrošača-građana. Pri tom se zanemaruje visok društveni trošak te su, što je još i gore, ti potezi često vođeni partikularnim stranačkim interesima, a često i neznanjem.

4. BORAČKA I SOCIJALNA ZAŠTITA

U pogledu boračke zaštite odlučni smo da u skladu sa nadležnostima obezbijedimo odgovarajuću brigu za boračku populaciju i njihova udruženja. Ova populacija će biti u našoj stalnoj i posebnoj pažnji. Pružit ćemo podršku projektima boračke populacije. Dosljedno i trajno ćemo čuvati tekovine Odbrambeno-oslobodilačke i antifašističke borbe Armije Republike Bosne i Hercegovine za slobodnu, nezavisnu i suverenu Bosnu i Hercegovinu, kao i tekovine Narodno-oslobodilačkog rata od 1941-1945. godine. Dostojno ćemo obilježavati sve značajne datume koji se odnose na ova dva razdoblja. Podržat ćemo izradu monografija koje se odnose na organizaciju i vođenje Odbrambeno oslobodilačke borbe. Izdvajat ćemo zadovoljavajuća sredstva za održavanje spomen obilježja.

Značajan broj stanovnika u stanju je socijalne potrebe, a sistem socijalne i dječije zaštite nije razvijen u skladu sa potrebama i mogućnostima koje pruža ovaj nivo vlasti. Na području Grada Tuzle veliki je broj nezaposlenih osoba, a posebno mladih.

Nije urađena analiza potreba građana (socijalna karta Tuzle), a institucije socijalne zaštite nemaju uslove da odgovore na sve veće potrebe građana.

Grad kao osnivač Centra za socijalni rad izdvaja nedovoljno sredstava za rad ove bazične ustanove socijalne zaštite, za rad udruženja osoba sa posebnim potrebama, niti ulaže dovoljno napora na inkluziju osoba sa posebnim potrebama.

Gradska uprava ne ostvaruje potrebno usklađivanje aktivnosti sa višim nivoima vlasti, radi ostvarivanja boljeg položaja osoba u stanju socijalne potrebe na području Grada Tuzle.

Zbog svega navedenog neophodno je:

- efikasnije provođenje socijalnog dijaloga sa svim socijalnim partnerima;
- razvijati nove socijalne usluge orijentisane prema korisniku/klijentu;
- poticati razvoj sistema vaninstitucionalnih oblika socijalne zaštite kroz razvoj mješovitog sistema socijalne zaštite (centri za socijalni rad, nevladine organizacije, privatni sektor i dr.) koristeći model javno-privatnog partnerstva;
- smanjivati broj nezaposlenih odgovarajućim projektima zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva, a kroz realizaciju programa održivanja pripravničkogstažazaosobesa VSS-om, zapošljavanje i samozapošljavanje mladih, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju.
- kreiranje, finansiranje i provođenje projekata koji će potaknuti promociju i razvoj socijalnog poduzetništva u Tuzli;

**• Osigurati
odgovarajuću brigu
za boračku populaciju**

**• Izdvojiti više sredstava
za Centar za socijalni rad**

**• Poticati natalitet
obezbjeđivanjem
novčane pomoći
porodiljama**

- poboljšati kadrovsu osposobljenost Centra za socijalni rad, kako bi se povećao kvalitet usluga koje Centar pruža građanima;
- izraditi studije o socijalnom stanju i potrebama stanovnika Tuzle u cilju donošenja odgovarajućih mjera za unapređenje socijalnog stanja građana;
- poticati natalitet obezbjeđenjem novčane pomoći porodiljama, jednokratne pomoći za opremu beba, obezbjeđenjem mesta i beneficija u obdaništu;
- osigurati sredstava za rad Javne kuhinje, namijenjene socijalno najugroženijoj kategoriji stanovništva;
- osigurati podršku ustanovama koje brinu o djeci i odraslim s posebnim potrebama i žrtvama nasilja u porodici.

5. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

U oblasti zdravstvene zaštite i poboljšanja kvaliteta usluga poduzimat ćemo sljedeće aktivnosti:

- kontinuirano opremanje zdravstvenih ustanova savremenom medicinskom opremom;
- puna podrška primjeni novih informacionih tehnika u zdravstvenim ustanovama;
- povećanje obima preventivnih zdravstvenih usluga u odnosu na usluge liječenja;
- poboljšanje primarnog nivoa zdravstvene zaštite i Službe hitne medicinske pomoći na terenu;
- Otvaranje još dva punkta Hitne medicinske pomoći.
  - Prvi će biti orientisan na naselja u zapadnom dijelu Grada: Bukić, Bistarac, Šiće, Podšiće, Brgule, Dragunju, Ljubače, Kiseljak itd. Ujedno će pokrивati i magistralni put u slučaju saobraćajnih nesreća na zapadnom izlazu iz Grada.

**• Otvoriti
još
dva punkta
Hitne
medicinske
pomoći**

- Drugi punkt će pokrivati: Slavinoviće, Simin Han, Čakloviće, Bare, Gornju Tuzlu itd. kao i magistralni put do Banj Brda. Ove lokacije su trenutno pokrivenе iz centralne jedinice koja je od pojedinih odredišta značajno udaljena.
- povećanje broja mobilnih timova u Službi hitne medicinske pomoći u toku ljeta, s obzirom na povećan dolazak turista u tom periodu.
- uvođenje novog sistema veze radi efikasnije komunikacije mobilnih timova u Hitnoj službi sa centralom Doma zdravlja.

Sve gore navedeno ima za cilj pružanje brze i efikasne medicinske pomoći građanima.

Osim toga:

- Pacijentima predstavlja veliki problem naručivanje i čekanje na pregled po dva-tri mjeseca u pojedinim ordinacijama. Uredit ćemo odnose između ljekara opće-porodične medicine i ljekara u specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti, odnosno UKC-u.
- Osigurat ćemo optimalno korištenje postojeće medicinske opreme. Pacijent ne treba da plaća prevoz do centrale Doma zdravlja ukoliko tu uslugu može dobiti u svojoj područnoj am-

- bulanti, npr: ispiranje uha, kontrola ŠUK-a, krvnog pritiska itd.
- Riješit ćemo problem nedostatka prilaza u Domu zdravlja i time omogućiti invalidima, starijim i teško pokretnim pacijentima prilaz na više sratove u Domu zdravlja. Poseban problem predstavlja laboratorija, koja se nalazi na II spratu Doma zdravlja i često laboranti izlaze i takvim pacijentima vade krv u automobilima ili na recepciji Doma zdravlja.
  - Za dio grada koji gravitira ambulanti Mikrostanica, otvorit ćemo mini laboratoriju, za osnovne laboratorijske pretrage. Time će se smanjiti gužva u glavnoj laboratoriji, a građanima, u tom dijelu grada, olakšati ostvarivanje zdravstvene zaštite.
  - Kontinuirano opremati zdravstvene ustanove savremenom medicinskom opremom;
  - Izraditi i vrednovati program mjera zdravstvene zaštite stanovništva na području Grada;
  - Osigurati uslove za izradu, praćenje i evaluaciju preventivno-promotivnih programa i drugih mjera zdravstvene zaštite;
  - Razviti programe kontinuirane borbe protiv svih oblika ovisnosti (duhan, alkohol, narkotici) i za promociju zdravlja i zdravog načina života;
  - Osigurati stalnu kontrolu zdravstvene ispravnosti hrane u vrtićima, školama, tržnicama i na drugim mjestima javnog prometa i potrošnje hrane;
  - Poboljšati veterinarsku zaštitu na nivou općine, putem javnih i privatnih veterinarskih organizacija, prevashodno sa ciljem zaštite i prevencije od bolesti koje su zajedničke ljudima i životinjama i koje uzrokuju velike ekonomski štete u stočarstvu.
  - Osigurat ćemo u Domu zdravlja optimalne uslove zdravstvene zaštite za pacijente oboljele od Covid 19.

6. ODGOJ I OBRAZOVANJE

Razvoj predškolskog odgoja i obrazovanja potrebno je uskladiti sa standardima EU. Cilj je da 50% djece bude obuhvaćeno predškolskim odgojem i obrazovanjem, za razliku od sadašnjih 15%.

Najvažnija pitanja za razvoj kvalitetnih usluga predškolskog odgoja i obrazovanja na kojima insistira Gradski odbor SDA Tuzla su:

- ***Upravljanje;***
- ***Osiguranje;***
- ***Kvaliteta;***
- ***Finansijska pristupačnost;***
- ***Stručno usavršavanje osoblja i uključenost roditelja.***

U skladu s tim opredijeljeni smo da obezbijedimo:

- Pristupačnost predškolske ustanove za svu djecu, naročito za djecu iz porodica nižeg materijalnog statusa;
- Besplatan predškolski odgoj i obrazovanje od jedne do dvije godine prije polaska u školu;
- Smanjenje cijene usluga za porodice sa troje i više djece za 50%;
- Stalno stručno osposobljavanje osoblja uključenog u odgojno-obrazovni proces;
- Aktivno učešće psihologa i logopeda u odgojno-obrazovnom procesu;
- Učešće roditelja u odlučivanju o pravilima koja uređuju svakodnevni život u odgojno-obrazovnim ustanovama;
- Povoljnije uslove za rad Predškolske javne ustanove „Naše dijete“ Tuzla, te stručni nadzor nad privatnim ustanovama predškolskog odgoja, u smislu zadovoljenja uslova rada i ispunjavanja osnovnih standarda i normi istih;

• Ispuniti cilj da 50 posto djece bude obuhvaćeno predškolskim odgojem
• Osigurati stipendije učenicima i studentima iz porodica slabog imovinskog stanja

Pored navedenog odlučni smo uraditi i sljedeće:

- Obezbijediti sredstva za podršku programima rada sa učenicima sa posebnim potrebama.
- Obezbijediti sredstva za podršku programima rada sa posebno nadarenim učenicima.

- Obezbijediti stipendije učenicima i studentima iz porodica slabog imovnog stanja.
- Obezbijediti sredstva za participaciju troškova prijevoza učenika i studenata.
- Obezbijediti sredstva za užinu učenicima osnovne škole iz porodica u stanju socijalne potrebe.
- Obezbijediti neophodnu medicinsku opremu (odijela, maske, rukavice) i dezinfekciona sredstva u cilju osiguranja efikasnije zaštite od Covid 19.
- Unaprijediti programe stimulativnog zapošljavanja pripravnika/volontera.
- Jačanje kapaciteta javnih ustanova kulture,
- Podržati rad lokalnih biblioteka;

Perspektivnije obrazovanje čemo obezbijediti kroz:

- kontinuirano poboljšavanje uslova za rad predškolskih ustanova kroz sanacije objekata, nabavku nove opreme, knjiga i drugih sredstava za rad;

- u saradnji sa višim nivoima vlasti poboljšavati uslove za rad školskih i visokoškolskih ustanova kroz sanacije objekata, nabavku nove opreme, literature i drugih sredstava za rad;
- jačanje kapaciteta javnih ustanova za kulturu i obrazovanje kroz sveobuhvatnu ponudu kulturnih sadržaja građanima;
- zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti brige o djeci, obrazovanju i odgoju, kulturi, fizičkoj kulturi i sportu;
- davanje podrške radu biblioteka kroz nabavku knjiga i time povećanje bibliotečkog fonda;
- obezbeđenje stipendija za odlične učenike i studente, kao i sredstava za prijevoz učenika, te školske užine;
- zajedničke projekte sa mladima, kroz koje će se organizirati sportska takmičenja, kulturno-zabavne programe, koncerte za mlade i sponsorisati njihove aktivnosti (izložbe, revije, omladinska poduzetništva i sl.).

7. TURIZAM I KULTURNO-HISTORIJSKO NASLJEĐE

Razvoj turizma u Tuzli usko je povezan sa prirodnim i kulturno-historijskim naslijeđem ovog područja.

Tuzla ima bogato kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe i izvanredne potencijale za razvoj turizma. Međutim, slabost u dosadašnjem pristupu bila je to što su svi ti potencijali Grada svođeni na kompleks Panonskih jezera i književne susrete Cum grano salis. Ova dva elementa turističke i kulturne ponude su važna, ali nedovoljna za kontinuirani razvoj i promociju Tuzle. Osnova na kojoj se treba temeljiti razvoj turizma Grada Tuzle mora biti mnogo šira i kao takvu je treba afirmisati, podržavati i razvijati.

Nažalost, u proteklim godinama u Gradu Tuzli porušeno je nekoliko vrijednih objekata kulturno-historijskog naslijeđa (Pošta, kino Radnik, zgrada stare opštine i sl.), a da javnost nije bila kvalitetno informisana o tome je li to bilo neophodno. Stari soni bunari, kino Centar i Mladost, kao i još nekoliko značajnih kulturno-historijskih objekata su u izuzetno lošem stanju. Iako su mnogi od njih na listama

zaštićenih objekata, njihova sudsudina je vrlo neizvjesna. Gradska uprava pridaje malu pažnju zaštiti kulturno-historijskog naslijeđa.

Grad Tuzla već godinama ima izražen deficit kada je u pitanju kulturna produkcija. To je najdirektnija posljedica iznimno lošeg položaja institucija kulture i tretmana umjetnika iz Grada Tuzle. Isforsirane manifestacije, koje imaju ekskluzivnu pažnju gradske uprave, već godinama se temelje (organizaciono, programski i izvedbeno) na umjetnicima koji dolaze izvan Tuzle.

U poređenju sa sličnim institucijama u drugim bosanskohercegovačkim centrima neprihvatljivo je mala kulturna produkcija Narodnog pozorišta, Narodne i univerzitetske biblioteke „Derviš Sušić“ i Međunarodne galerije portreta u Tuzli. O muzejima, koji uopće nisu u funkciji (Muzej istočne Bosne i Muzej solarstva) nije potrebno niti govoriti, jer godinama ne bilježe nikakvu produkciju.

Činjenica da većina kulturnih institucija, koje bi morale biti nosioci kulturne produkcije u Gradu Tuzli, ima podijeljenu nadležnost - u smislu upravljanja - između Tuzlanskog kantona i Grada, pokazala se kao loše rješenje. Animožitet između ova dva nivoa vlasti godinama se negativno odražava na rad ustanova kulture.

Kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe treba biti jedan od faktora prepoznatljivosti Grada Tuzle, a u prvi plan ne smiju dolaziti finansijski efekti korištenja tog naslijeđa. Njegova zaštita i afirmacija, kako na lokalnom nivou, tako i izvan granica Grada, Kantona i Bosne i Hercegovine mora biti dio očuvanja i afirmacije kulturnog identiteta Tuzle i njenih građana. Tek kao takvo, kulturno-historijsko naslijeđe bit će na kvalitetan način iskorišteno i kao turistički resurs. Evidentna je slaba briga gradske uprave prema kulturnom naslijeđu, posebno prema materijalnim spomenicima vezanim za Odbrambeno-oslobodilački rat (1992-1995).

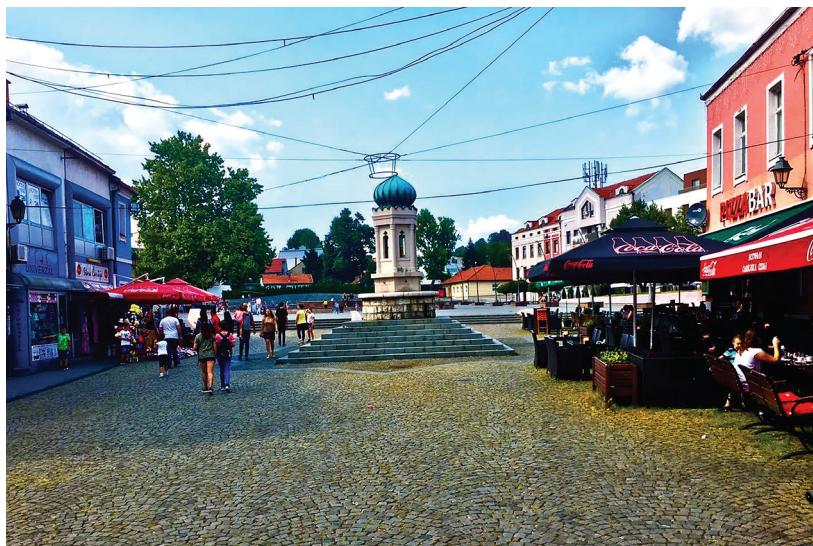
- Proširiti osnovu za razvoj turizma i na druge potencijale pored Panonskih jezera
- Stari dio čaršije staviti u funkciju starih заната
- Adaptirati postojeće i izgraditi nove domove kulture

U tom cilju SDA Tuzla će:

- redefinirati status najznačajnijih kulturnih institucija u Gradu Tuzli;
- povećati izdvajanja iz Budžeta Grada i usmjeriti ih na jasno definisane programe, koji će obezbijediti povećanje produkcije najznačajnijih gradskih institucija kulture;
- pronaći prelazni model stavljanja u funkciju muzejskih postavki, koje imaju tuzlanski muzeji, dok se dugoročnim projektima ne riješi njihova dostupnost u prostorima muzeja;
- značajno promijeniti odnos prema istaknutim umjetnicima Grada Tuzle, našim savremenicima i u skladu sa njihovim zaslugama odati zasluženo društveno priznanje;
- uraditi registar spomenika kulture od izuzetnog značaja za Grad Tuzlu, registar istaknutih kulturnih stvaralača i umjetnika Grada Tuzle, te obezbijediti povoljne uslove za njihov rad i stvaralaštvo;
- uraditi kategorizaciju kulturno-umjetničkih sadržaja od posebne važnosti za Grad Tuzlu, te podržati realizaciju istih;
- raditi na povezivanju ustanova kulture i kulturno-umjetničkih sadržaja, a u cilju turističke promocije Grada Tuzle;
- pokrenuti saradnju sa Udruženjem „Stari i umjetnički zanati“ Tuzla, kako bi se stari dio čaršije stavio u funkciju starih zanata, kao važnog segmenta dugoročnog ulaganja u turizam;
- u skladu sa iskazanim potrebama mjesnih zajednica, adaptirati postojeće i izgraditi nove domove kulture;
- raditi na realizaciji sadržaja iz oblasti kulture prihvatljivih za penzionere.

Sve navedeno obezbijedit će dobru osnovu da se turizam u Gradu Tuzli, kao jedan od važnih segmenata razvoja Grada, počne brže razvijati i u više pravaca.

Panonska jezera su veliki turistički potencijal Grada Tuzle, a kako bi ovaj potencijal dugoročno bio održiv i kvalitetno iskorišten osigurat ćemo efikasnije upravljanje preduzećem „Pannonica“. Neprihvatljiva je činjenica da ovo Preduzeće većinu godina od svog osnivanja posluje sa značajnim gubitkom. To se u narednim godinama

mora promijeniti, a ovaj potencijal staviti u funkciju tokom cijele godine.

Uradit ćemo mnogo više na promociji ukupnog kulturno-historijskog naslijeđa, turističkih potencijala i brojnih vrijednih kulturnih manifestacija. Na žalost, mnoge od njih su trenutno zanemarene od strane Gradske uprave, zbog činjenice da se manifestacije ne događaju u njenoj organizaciji i nisu po njenom političko-ideološkom ukusu. Takve su brojne likovne kolonije, književne manifestacije i muzičke smotre koje organizuju različita udruženja, a koje mogu biti izvanredan turistički proizvod Grada Tuzle.

8. POLOŽAJ MLADIH I NJIHOVI INTERESI

Bosna i Hercegovina suočava se sa problemom odlaska mladih koji je iz godine u godinu sve izraženiji, a mi kao dio rješenja vidimo u intenzivnijem angažmanu lokalne zajednice usmjerenih ka mladoj populaciji. Naša lokalna samouprava strateški i kontinuirano će raditi na poboljšanju uslova i kvaliteta života mladih ljudi u njima, a kako

bi se spriječio dalji odlazak mladih iz naše zemlje, te stvorili uslovi za stimuliranje nataliteta, postavili smo ključne ciljeve našoj lokalnoj samoupravi:

Cilj 1: Kreiranje adekvatnijih uslova za realizaciju poslovnih ideja mladih i njihovo zapošljavanje i samozapošljavanje

Cilj 2: Pruziti podršku mladima u zasnivanju svojih porodica

- Podržati poslovne ideje mladih
- Poboljšati uslove za stambeno zbrinjavanje mladih

Kreiranje adekvatnijih uslova za realizaciju poslovnih ideja mladih i njihovo zapošljavanje i samozapošljavanje i podrška mladima u zasnivanju svojih porodica su prioriteti koje će naša lokalna samouprava ostvariti kroz:

- zapošljavanje mladih;
- promociju stalnog obrazovanja i pune društvene uključenosti mladih;
- uvođenje poticajnih mjera za pokretanje poduzetništva mladih uz pomoć grantova i subvencija;

- davanje prednosti mladim ljudima kroz dodatne bodove pri apliciranju na javne pozive/grantove usmjerene ka ruralnim sredinama i podsticaji poljoprivredne proizvodnje s ciljem zadržavanja mlađih ljudi u ruralnim sredinama;
- osnivanje savjetničkih centara za pomoć pri osnivanju biznisa i pomoći realizacije biznis ideja od samog začeća do implementacije te kroz pomoć mlađim osobama sa invaliditetom;
- poboljšanje uslova za stambeno zbrinjavanje mlađih kroz subvencioniranje poreza prilikom rješavanja stambenog pitanja, ili kamate za stambene kredite.

Prema bosanskohercegovačkom zakonodavstvu mlađi su osobe od navršenih 15 do navršenih 30 godina. Mlađi predstavljaju najdragocjeniji resurs svakog društva, ali su oni na našem prostoru, nažalost, društveno isključeni i marginalizirani. Termin „društvena isključenost“ možda se čini grubim, ali je opravдан, sa aspekta velikog broja iskustvenih istraživanja i stručnih analiza o položaju mlađih. Društvena isključenost je, između ostalog, sinonim za dugoročnu uskraćenost prava na rad, a sve zbog specifičnog društveno-ekonomskog statusa mlađih. U dostupnim stručnim analizama sprovedenim na našem govorom području, može se uočiti da uz pitanja mlađih dominira, ili je na prvom mjestu, upravo oblast zapošljavanja.

Mlađi očekuju od lokalnih zajednica u kojima žive da se najviše zalažu za ostvarivanje njihovih prava. Imajući to u vidu vijećnici GO SDA Tuzla su inicirali da se u Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji općinskih organa uprave, stručnih i drugih službi Grada Tuzle, predvidi i pozicija stručnog saradnika za pitanja mlađih.

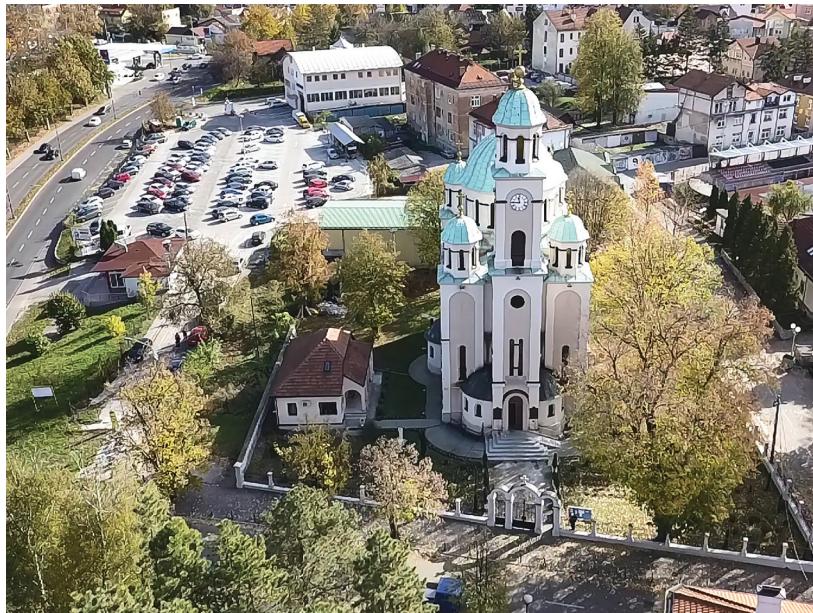
Osim toga GO SDA Tuzla je opredijeljen da se dosljedno sproveđe i inovira Strategija posvećena mlađima, koja će predstavljati programski pristup djelovanja prema mlađima. Ova Strategija mora biti oslonjena na EU Strategiju za mlađe (2010-2018).

9. SPORT

U oblasti sporta, GO SDA Tuzla će se zalagati za ostvarenje sljedećih ciljeva:

- Podići na viši nivo stanje sportskih objekata (tereni i dvorane za takmičenja, treninge i rekreaciju);
- Poboljšati uslove u objektima i izgraditi prateću sportsku infrastrukturu;
- Dati posebne popuste za djecu u školama sporta;
- Raditi na omasovljenju i promovisanju sporta;
- Organizacija međunarodnih takmičenja i mitinga sporta u individualnim sportovima i sportskim igrama. Popularizacija sporta i sportsko-rekreativnih sadržaja povećava se putem velikih sportskih priredbi i masovnog školskog i studentskog sporta. Ovakve sportske manifestacije su zanemarene od strane aktuelne gradske vlasti;
- Pruziti veću podršku međunarodnim sportskim mitinzima, čime će se Grad predstaviti u najboljem svjetlu. Sa organizacijom sportskih manifestacija međunarodnog karaktera mogu se obezbijediti i donacije iz različitih fondova;
- Ojačati saradnju Gradskog sportskog saveza i Udruženja pedagoške tjelesnog i zdravstvenog odgoja, Fakulteta za sport. U cilju jačanja kadrovske baze, u saradnji sa Fakultetom za tjelesni odgoj i sport, uesti ćemo stalnu edukaciju iz oblasti školskog sporta;
- Ojačati ligaška školska takmičenja na gradskom nivou, te takmičenja mlađeg školskog uzrasta (kategorija 6-7. razred);
- Podržavati lige i takmičenja u okviru zvaničnih sportskih saveza;

- Izgraditi Biciklističke staze, staze za trčanje, skijališta, obnoviti SKPC „Međan“ i završiti izgradnju nogometnog stadiona „Tušanj“
- Osigurati adekvatnu podršku za razvoj vrhunskog sporta

- Pružiti punu podršku individualnim sportovima kao što su: borilački, atletika, stoni tenis i tenis. Za sada najbolje rezultate ostvaruju takmičari u ovim sportovima;
- Grad je potpuno zanemario streljaštvo, koje je olimpijski sport. Omasoviti klubove, materijalno tehnički opremiti i obezbijediti savremenu streljanju;
- Pružiti adekvatnu podršku za razvoj vrhunskog sporta. Vrhunskim sportistima obezbijediti uslove, sredstva i mogućnosti za maksimalno ostvarenje njihovih potencijala, kao i uslove za treninge po najvišim standardima, kako bi bili spremni za postizanje najboljih rezultata na međunarodnim takmičenjima. Obezbijediti materijalno-tehničke uslove za trenažni proces što uključuje pripreme, takmičenja, stipendije, školovanje;
- Podići kapacitet stručnog rada u oblasti vrhunskog sporta (sufinansiranje stručnih kadrova –trenera u klubovima);
- Uraditi strateški plan razvoja vrhunskih sportista radi postizanja vrhunskih rezultata;

- Sportske saveze i kolektive vratiti struci i sportistima, a sve kvazisportiste i mešetare iz politike udaljiti od njih;
- Obnoviti "Mejdan" i završiti izgradnju nogometnog stadiona "Tušanj".
- Učiniti sve da Grad Tuzla vrati sjaj i uspjehu u FK "Sloboda", načinom finansiranja uozbiljiti rad RSD "Sloboda", osigurati da Tuzla ima stabilne premijer ligaše;
- Izgradnja dvorane za borilacke sportove;
- Izgradnja igrališta sa gumenom podlogom i reflektorima u svakom naselju u gradu;
- Sajam razmjene skijaške opreme;
- Skijalište u gradu sa vještačkim snijegom;
- Biciklističke staze;
- Staze za trčanje;
- Staza za veslanje na Modracu- dio koji pripada Tuzli ili u saradnji sa drugim općinama;
- organizovanje rekreacije za penzionere.

10. ŽIVOTNA OKOLINA

Poboljšanje stanja u oblasti zaštite okoline će se ostvariti poduzimanjem sljedećih mjera i aktivnosti:

- adekvatnom brigom osvim zelenim površinama;
- kontinuiranim mjerama akcijama osigurati visok nivo komunalne higijene na području cijelog Grada;
- izradom Programa saniranja postojećih divljih deponija otpada;
- uvođenjem sistema integrarnog upravljanja komu-

- Izgraditi Program saniranja postojećih divljih deponija otpada
- Subvencionirati priključenje individualnih stambenih objekata na sistem daljinskog grijanja
- Subvencionirati zamjenu kotlova na čvrsto gorivo sa kotlovima na eko-gorivo
- Izgraditi separatnu kanalizacionu mrežu

- nalnim otpadom koji podrazumijeva proširenje mreže sistema integralnog prikupljanja, te organiziranog odvoza i zbrinjavanja otpada na teritoriji grada, postavljanje namjenskih kontejnera za selektivno prikupljanje otpada na više lokacija, izgradnja namjenskih hala, u kojim će se vršiti odlaganje prikupljenog otpada namijenjenog recikliraju, odnosno daljnjoj preradi);
- ukidanjem individualnih ložišta te daljinsko zagrijavanje gradova i sela posmatrati kao najznačajnije infrastrukturne i ekološke projekte;
  - inicirati i uzeti učešće u volonterskim akcijama (npr. Let's Do It - očistimo zemlju za 1 dan; "Let's Do It – milion sadnica za 1 dan" i dr.);
  - gradnjom biciklističkih staza i boljom organizacijom javnog prijevoza čime će se ostvariti uslovi za smanjenje korištenja automobila u gradskoj zoni što će imati značajne pozitivne ekološke i druge efekte;
  - zaštitom izvorišta pitkih voda;
  - poticanjem korištenja obnovljivih izvora energije i tehnologija čije korištenje smanjuje stvaranje materija štetnih po okolinu;
  - sufinansiranjem projekata koji imaju za cilj poboljšanje energijske efikasnosti, kao što je naprimjer utopljavanje stambenih objekata, kao i javnih objekata kao što su škole, vrtići i slično;
  - praćenjem i apliciranjem na programe finansiranja projekata iz oblasti zaštite okoline koje provode drugi nivoi vlasti, kao i međunarodni donatori;
  - u saradnji sa medijima realizirati ekološke projekte čiji je cilj edukacija stanovništva o potrebi zaštite okoline i podizanje nivoa ekološke svijesti kod svih građana, a posebno kod djece i mladih (ekološki kviz u kojem bi se takmičili učenici osnovnih škola, emitiranje emisija iz oblasti zaštite okoline, natječaji za najbolje radove iz oblasti zaštite okoline i dr.).

Kada je u pitanju životna okolina Grad Tuzla, nažlost, u velikoj mjeri spada u ugroženo područje. Na njen kvalitet najviše utiču veliki privredni subjekti iz oblasti industrije, rudarstva, a posebno iz oblasti

energetike. Industrijalizacija Tuzle uticala je na povećanje broja izvora zagađenja, iz kojih su različiti, najčešće neprečišćeni emisioni tokovi, bili ispuštani u okolinu. Brojna postrojenja (Solana, Dita, Siporex, Polihem, Termoelektrana Tuzla i dr.) izgrađena su u neposrednoj blizini rijeke Jale i u ovom dijelu Grada imaju izražen negativan uticaj na sve sastavnice okoline.

Emisije otpadnih tokova u vodu, zrak i zemljište iz velikih industrijskih postrojenja su stalne, čime se direktno utiče na kvalitet zraka (emisija dimnih plinova), vode (emisija neprečišćenih industrijskih otpadnih voda) i zemljišta (emisija otpadnih muljeva i čvrstog otpada). Osim stacionarnih izvora na području Grada Tuzle, postoji značajan broj difuznih izvora. Najznačajniji, u pogledu emisije plinovitih polutanata, su individualna kućna ložišta. S druge strane linijske izvore emisija predstavljaju magistralne i lokalne saobraćajnice.

Svi navedeni izvori emisija utiču na promjenu kvaliteta naše okoline. Emisije plinovitih polutanata uzrokuju povećanje koncentracije sumporovih i azotnih oksida, kao i lebdećih čestica prečnika manjeg od 2,5 mikrometra, koje se dovode u vezu sa povećanjem broja pacijenata sa respiratornim oboljenjima. Usljed nepovoljnih meteoloroških uslova (pojava temperaturne inverzije), posebno u zimskom periodu, dolazi do značajnog povećanja koncentracije navedenih polutanata. To je posebno izraženo u gradskoj jezgri, što negativno utiče na zdravlje stanovništva. Kao ilustracija može se navesti podatak da je Grad Tuzla u decembru 2015. godine bio zagađeniji od Pekinga, u pogledu sadržaja lebdećih čestica prečnika manjeg od 2,5 mikrometra u zraku.

Neprečišćene komunalne otpadne vode i nepostojanje uređenog kanalizacionog sistema, sa odgovarajućim tretmanom komunalnih otpadnih voda, uzrok su da rijeka Jala, posebno u ljetnom periodu, postane otvoreni kanal sanitarno-fekalnih otpadnih voda. Iz njenog korita se tada širi neprijatan miris, pa u okruženju nije moguć razvoj vodenog ekosistema. Naprotiv, ovakav otvoren i zagađen vodotok predstavlja potencijalni izvor različitih zaraznih oboljenja.

Upravljanje komunalnim otpadom u Tuzli nije riješeno na zadovoljavajući način, posebno u pogledu selektivnog prikupljanja otpada i nepostojanja tzv. zelenih ostrva. Zbog toga je gradska

deponija pod pritiskom povećane količine organskog otpada, čijom razgradnjom nastaju staklenički plinovi, širi se neugodan miris, povećana je produkcija procjednih deponijskih voda i prisustvo glodara na tijelu deponije. U cilju smanjenja navedenih negativnih uticaja na okolinu, a koji su rezultat ljudskog djelovanja, preuzet ćemo slijedeće mjere:

- U cilju smanjenja emisija u zrak iz individualnih ložišta, dimnjačarska služba će najmanje dva puta godišnje očistiti dimovodne kanale u domaćinstvima, koja za grijanje koriste čvrsto gorivo. Provest ćemo kontrolu prodaje uglja i zabraniti prodaju uglja sa visokim sadržajem sumpora;
- Sačinit ćemo Strategiju širenja sistema daljinskog zagrijavanja. Primarni akcenat će biti na toplifikaciji naselja sa individualnim stambenim objektima. Projekat će biti finansiran iz budžeta Grada i raspoloživih fondova;
- Subvencionirat ćemo priključenje individualnih stambenih objekata na sistem daljinskog grijanja. Time će biti ukinuta dosadašnja praksa nerealne i napuhane cijene priključka;
- Uspostaviti ćemo sistem subvencioniranja zamjene kotlova na čvrsto gorivo sa kotlovima na eko-gorivo, za individualne stambene objekte, koji se, iz tehničkih razloga, ne budu mogli, u dogledno vrijeme priključiti na sistem daljinskog zagrijavanja;
- Tražiti ćemo obustavu nastave u osnovnim i srednjim školama, ukoliko koncentracije sumpornih i azotnih oksida i lebdećih čestica pređu propisane vrijednosti;
- Podijeliti stanovništvu zaštitne maske i uputstva, za striktno poštivanje odredbi navedenih u Planu interventnih mjer, u slučajevima izuzetne zagađenosti zraka i visokih koncentracija lebdećih čestica;
- Izgraditi separatnu kanalizacionu mrežu, radi smanjenja zagađenja vodotoka. Na taj način će se komunalne otpadne vode uvoditi u zajednički kolektor otpadnih voda sa postrojenjem za prečišćavanje, koje bi obuhvatilo i tretman nastalog otpadnog mulja;
- Izgraditi sistem za tretman procjednih deponijskih voda, sa deponije Desetine;

- Osigurat ćemo selektivno prikupljanje otpada i sav organski otpad, koji čini većinu u ukupnom otpadu, kompostirati. Nastali kompost ćemo koristiti kao gnojivo za parkove i ostale zelene površine u Gradu;
- Adekvatno se brinuti o zelenim površinama;
- Osigurati visok nivo komunalne higijene;
- Razvijati i stimulirati učešće u volonterskim akcijama (npr. Let's Do It - očistimo zemlju za 1 dan; "Let's Do It – milion sadnica za 1 dan" i dr.);
- Gradnjom biciklističkih staza i boljom organizacijom javnog prijevoza ostvariti uslove za smanjenje korištenja automobila u gradskoj zoni;
- u saradnji sa medijima realizirati ekološke projekte čiji je cilj edukacija stanovništva o potrebi zaštite životne okoline.

11. SIGURNOST GRAĐANA I IMOVINE

Razlozi oblikovanja novog pristupa i modela sigurnosti građana u lokalnim zajednicama treba da bude na principima humane dimenzije sigurnosti u cilju prevencije rizika i zaštite građana i njihovih vrijednosti. Koncept sigurnosti zauzima centralno mjesto u životu i radu čovjeka.

U tom smislu, SDA će se, kao i do sada fokusirati na:

- insistiranje na većoj sigurnosti građana i zaštiti njihove imovine, te ohrabrvanje građana na veću saradnju sa policijskim organima radi efikasnije zaštite imovine, javnog reda i mira;
- migrantska kriza u BiH uzrokovala je nesigurnost kod građana, te će zadaća buduće vlasti u narednom periodu biti konstantna međusobna saradnja i saradnja sa svim nivoima vlasti za njeno efikasno rješavanje;

- **Osigurati efikasnije rješavanje migrantske krize**
- **Povećati sigurnost djece učesnika u saobraćaju**
- **Riješiti problem pasa latalica**

- aktivan rad na prevenciji zločina iz mržnje, radikalizma i terorizma, posebno kroz saradnju sa građanima, relevantnim institucijama i službama;
- uspostavljanje savjeta za sigurnost na nivou Grada (cilj je uspostavljanje pluralističke sigurnosne zajednice u kojoj se nesuglasice preveniraju uspostavljanjem povjerenja, a ukoliko se pojave rješavaju dijalogom);
- uvođenje video-nadzora koji pokriva cijelo područje Grada;
- zajedno sa višim nivoima vlasti osigurati da se spriječi svaki oblik nasilja na ulicama Grada;
- podići na viši nivo međuinstitucionalnu saradnju radi sprječavanja nasilja i zlostavljanja među školskom djecom;
- razvijati partnerstvo između lokalne zajednice i nevladinog, obrazovnog, privrednog i drugih sektora, čime će se stvoriti uslovi za unapređenje života, zdravlja i sigurnosti građana Tuzle;
- poduzeti sve mjere koje će doprinijeti sigurnosti djece učesnika u saobraćaju;
- osigurati adekvatne prilaze školama, a prioritetno školama koje se nalaze uz frekventne saobraćajnice i raskrsnice. Nizak nivo saobraćajne kulture, neusklađena saobraćajna signalizacija, posebno za pješake, nedostatak trotoara, odgovarajuće ulične

rasvjete i slično, samo su dio problema koji u sigurnosnom smislu još uvijek predstavljaju opasnost za učesnike u saobraćaju, posebno za djecu;

- riješiti problem kojeg uzrokuju čopori pasa latalica koji su na ulicama Grada još uvijek prisutni i koji ugrožavaju sigurnost pješaka, a posebno školske djece;
- u saradnji sa višim nivoima vlasti obezbijediti siguran tranzitni kontrolni migrantski punkt;
- uspostavljanje savjeta za sigurnost na nivou lokalne zajednice (cilj je uspostavljanje pluralističke sigurnosne zajednice u kojoj se nesuglasice preveniraju uspostavljanjem povjerenja, a ukoliko se pojave rješavaju dijalogom);

Mnoge inicijative i pitanja vijećnika SDA, uz koje su ponuđena i odgovarajuća rješenja iz ove oblasti Gradsko vijeće je prihvatio. Nažalost, gradska uprava ih ni do danas nije realizovala. To predstavlja obavezu i zadatak, koji ćemo uraditi u narednom periodu, za dobro svih građana.

Civilna zaštita

Kao služba uprave, na nivou lokalne zajednice, Civilna zaštita predstavlja jedan od najznačajnijih segmenta kojim se unapređuje sigurnost i provodi zaštita i spašavanje ljudi i dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Globalne klimatske promjene, koje za posljedicu imaju različite prirodne nesreće, poput onih koje su nedavno zadesile i našu zemlju, podsjećaju nas na potrebu jačeg i funkcionalnijeg djelovanja Službe civilne zaštite. Tokom prirodne nesreće, koja nas je zadesila 2014. godine, uočene su određene slabosti i nedostaci u spašavanju ljudi i dobara. Zbog toga ćemo uložiti potrebna finansijska sredstva da civilnu zaštitu na području Grada adekvatno pozicioniramo, radi osposobljavanja za pružanje brze i efikasne pomoći stanovništvu. Pokrenut ćemo programe edukacije radi umanjenja šteta uslijed prirodnih nesreća.

12. CIVILNO DRUŠTVO

Razvoj aktivnog civilnog društva, posebno na lokalnom nivou, jedna je od okosnica evropskog puta BiH. U osnovi civilnog društva je građanin, koji slobodno govori i koji pita i nudi odgovore na pitanja iz svih aspekata društvenog života. Takav građanin nosilac je suvereniteta i temeljna politička jedinka demokratskog društva.

- Otvorena saradnja sa nevladinim sektorom

GO SDA Tuzla uvijek se zalagao za razvoj slobodne javnosti i aktivnog građanstva, a protivio svođenju građanina na glasača i građanstva na glasačku mašineriju.

Jedan od segmenata civilnog društva u Gradu Tuzli su i brojne nevladine organizacije. Mnoge od njih daju značajan doprinos radu sa mladima, žrtvama nasilja, na planu kulture, te njegovanju nacionalnog, vjerskog i drugih identiteta.

GO SDA Tuzla zagovara otvorenu saradnju sa nevladinim sektorom. To je potreba i jedini način da Grad Tuzla u većem obimu dobije, prijeko potrebna, bespovratna sredstva iz prepristupnih fondova EU i drugih međunarodnih fondova.

Formirat ćemo timove u oblastima obrazovanja, privrede, socijalne zaštite i drugim, radi mjerodavne i pravovremene izrade projekata. Osigurat ćemo budžetska sredstva za osposobljavanje ovih timova. Nevladin sektor raspolaže kapitalom znanja u sferi projektnog manadžmenta, ali samo u partnerskom odnosu sa javnom upravom i privrednim sektorom, moguće je zadovoljiti kriterije brojnih sponzora i uspješno se uključiti u izuzetno zahtijevan projektni rad.

Vijećnici SDA sačinit će, uz saradnju s nevladinim sektorom i drugim subjektima, listu projektnih prioriteta, vodeći računa i slušajući glas građana Tuzle, glas ljudi koji dijele stoljetne tradicionalne vrijednosti naše zajednice i žele joj dobro i napredak.

REZIME

Prioriteti koji su postavljeni ovom Platformom rezultat su našeg kontinuiteta, znanja i naše spremnosti da ponudimo odgovore i rješenja za najteža pitanja koja su pred nama.

Za razliku od dosadašnje Gradske vlasti, spremni smo ponuditi efikasniju lokalnu samoupravu, koja će biti najbliža građanima i biti promotor lokalnog ekonomskog razvoja uz aktivnu podršku lokalnoj privredi, počev od osiguravanja fizičke i druge infrastrukture do poticaja za otvaranje novih privrednih subjekata, pomoći u osiguravanju povoljnih finansijskih sredstava, podrške na području obrazovanja i osposobljavanja radne snage. Ovdje jasno želimo istaći važnost ulaganja u javne usluge i javnu infrastrukturu, istraživanja, te u razvoj preduzeća koja primjenjuju znanost i visoke tehnologije.

Polazeći od analize stanja, usmjerenja ka jasno definisanim strateškim ciljevima, i prvcima djelovanja, Stranka demokratske akcije Tuzla će, nakon što dobije većinsku podršku građana Tuzle, putem aktivnosti vijećnika i svih svojih kadrova koji će participirati u obnašanju vlasti na nivou Grada Tuzla zalagati se i sprovesti u djelo tokom mandata sljedeće mjere i aktivnosti:

1. Stvoriti predulove za privredni razvoj Grada Tuzle kreiranjem dobrog poslovnog okruženja. Obezbijediti dobro poslovno okruženje preuzimanjem iskustava poslovno uspješnih lokalnih samouprava, razvijanjem poduzetničke kulture, afirmacijom biznisa i kreativnih poduzetnika i iskorjenjivanjem dosadašnje prakse etiketiranja potencijalnih investitora kao „tajkuna“. Uvesti sistem One-Stop Shop i obezbijediti izdavanje dozvola investitorima u roku od dva dana. Ako je ova praksa moguća u manjim općinama, ona mora biti osigurana i moguća u Gradu Tuzli.
2. Zaustaviti dosadašnji trend premještanja proizvodnih pogona iz Tuzle u druge gradove i općine zbog nepoljnih uslova što dovodi do različitih posljedica, uključujući i pad zaposlenosti.
3. Osigurati da Tuzla postane prepoznatljiva po uspješnim preduzećima u kojima će raditi zadovoljni radnici. Veća

zaposlenost ne može se postići samo narcisoidnim hvalisanjem, nego osmišljenim aktivnostima, sistematično kreiranog dobrog poslovnog okruženja koje će privući investitore da ulože svoj kapital. Gradonačelnik koji želi da Tuzla bude prepoznatljiva po njegovom imidžu, a ne po uspješnim privrednicima, ne radi u interesu građana.

4. Osigurati punu efikasnost i transparentnost u radu gradske uprave i utvrditi program mjera štednje, te osigurati izvrsnost u njihovom radu.
5. Kvalitet javnih komunalnih usluga je prioritet, izvršiti restrukturiranje javnih preduzeća i uvesti savremene metode i tehnologije za kreiranje i pružanje javnih komunalnih usluga na području Grada, na principima jednakopravnosti svih građana.
6. Upravljanje javnim preduzećima čemo demokratizirati kroz civilni nadzor u nadzornim odborima u koje čemo uključiti korisnike javnih usluga, zaposlenike i predstavnike civilnog društva.
7. Menadžment javnih preduzeća čemo profesionalizirati i njihov poslovni učinak vrednovati prema kriterijima koji uključuju mjeru ispunjavanja javnog interesa, kao što su kvalitet usluge, cjenovna i fizička dostupnost usluge, finansijska održivost, nivo uslova rada, zaštita okoline, efikasnost i transparentnost upravljanja.
8. Javna preduzeća će tako ostvarivati veću društvenu i finansijsku vrijednost, a istovremeno čemo širim društvenim nadzorom upravljanja smanjiti stranačku upravljačku logiku čime će se minimizirati korupcija i eliminirati klijentelističke mreže. Osigurati da postupak javnih nabavki u javnim preduzećima i gradskoj upravi bude potpuno transparentan.
9. Ukinut čemo praksu koja loše rezultate preduzeća pokriva rastom troška za krajnjeg korisnika.
10. Odlučni smo da provedemo reformu i modernizaciju Gradske uprave u skladu sa zakonskim ovlaštenjima i na principima: javnosti; dostupnosti; funkcionalnosti; efikasnosti i ekono-

mičnosti. Time ćemo uspostaviti modernu upravu, koja će brže i efikasnije odgovarati na zahtjeve građana i investitora. Naš cilj je veći stepen učešća građana u kreiranju politika lokalnog razvoja.

11. Reforme uključuju uvođenje e-uprave na uslugu građanima, obrazovnim institucijama i privredi. Cilj je svakom građaninu ili pravnom licu, koje podnese određni zahtjev Gradskoj upravi, omogućiti elektronsko praćenje statusa njegovog predmeta.
12. U oblasti prostornog uređenja insistirati i zalažati se za dosljedno provođenje važeće urbanističke dokumentacije, prvenstveno Prostornog plana Grada i regulacionih planova.
13. Ubrzati izgradnju poslovnih zona.
14. Riješiti problem rasterećenja gradskog saobraćaja.
15. Izgraditi nedostajuće komunalne objekte: sanirati i asfaltirati 250 km puteva, izgraditi sistem vodosnabdijevanja u sedam mjesnih zajednica, izgraditi azil za pse, izgraditi centralno groblje/mezarje, urediti čitaonice i domove kulture u svim mjesnim zajednicama, izgraditi postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, izgraditi kanalizacione mreže u svim mjesnim zajednicama, priključiti 6.000 stambenih objekata na centralni sistem zagrijavanja, urediti i sanitarnim koridorima zaštitići izvorišta pitke vode, izgraditi u svim mjesnim zajednicama sportska igrališta za mlade, organizovati odvoz smeća iz svih naselja, urediti vodotoke, unaprijediti održavanje zelenih površina i parkova i izgraditi biciklističke staze;
16. Smanjiti cijene usluga centralnog grijanja, odvoza komunalnog otpada, vodovoda i kanalizacije za 6 do 8%.
17. Pružiti kvalitetnu socijalnu zaštitu boračkoj populaciji, osobama u stanju socijalne potrebe, vojnim i civilnim invalidima i svim osobama sa posebnim potrebama. Kreirati prepostavke za kvalitetan socijalni dijalog sa svim socijalnim partnerima.
18. Subvencionirati karte u javnom prevozu penzionerima, učenicima i studentima;
19. Unaprijediti primarnu zdravstvenu zaštitu, boljom organizacijom i nabavkom nove opreme.

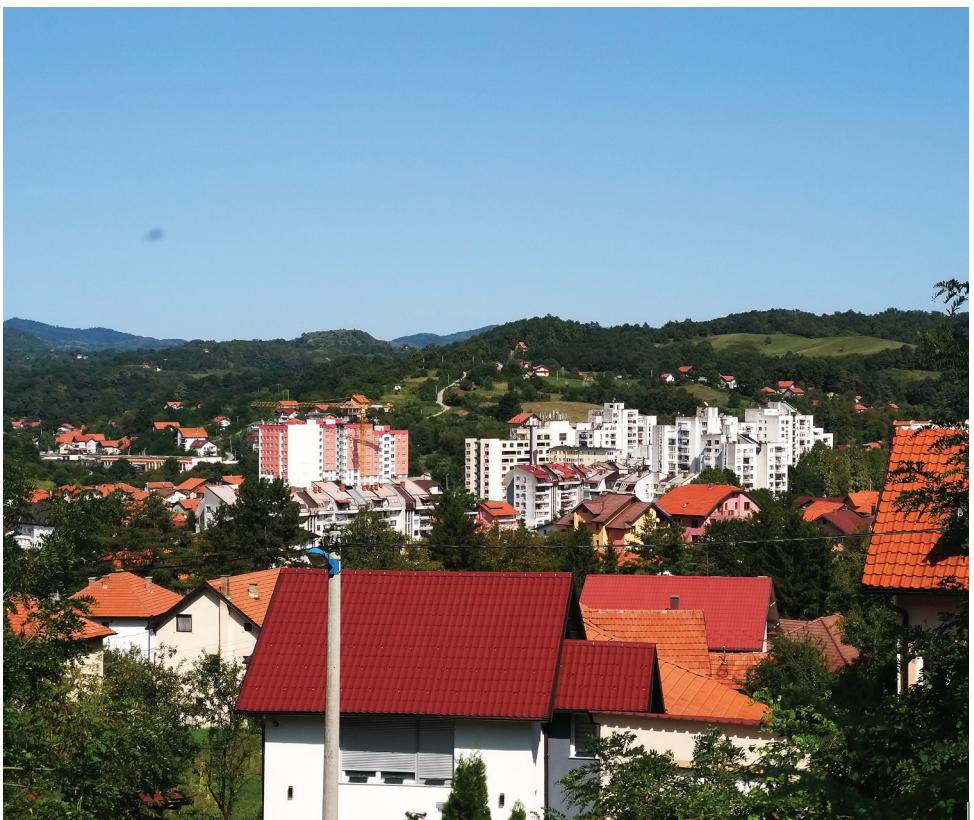
20. Turističku ponudu u Tuzli proširiti i afirmisati, i neprestano razvijati.
21. Pružiti snažniju podršku vodećim institucijama kulture u Gradu, u cilju povećanja njihove produkcije i promjeniti odnos prema istaknutim kulturnim djelatnicima i umjetnicima Tuzle.
22. Osigurati predškolski odgoj za najmanje 80% djece predškolskog uzrasta.
23. Politiku za mlade usmjeriti prema njihovom zapošljavanju, promociji omladinskog poduzetništva, podršci za stambeno zbrinjavanje, promociji stalnog obrazovanja, politici pune društvene uključenosti mladih.
24. Podržati organizovanje međunarodnih takmičenja i sportskih mitinga. Popularizirati sport i sportsko-rekreativne sadržaje putem velikih sportskih priredbi. Podsticati masovnost u sportu, posebno kod mlađe populacije.
25. Vrhunskim sportistima obezbijediti uslove, resurse i mogućnosti, kako bi maksimalno iskoristili svoje potencijale, kao i uslove za treninge po najvišim standardima.
26. U cilju smanjenja zagađenja okoline širiti mrežu centralnog grijanja, zasaditi 100.000 novih stabala, izgraditi kolektor komunalnih otpadnih voda sa postrojenjem za prečišćavanje, osigurati odvojeno prikupljanje čvrstog otpada i izgraditi postrojenje za tretman procjednih deponijskih voda.
27. U saradnji sa većim nivoima vlasti uspostaviti sistem kontrole migrantske krize i protoka migranata kroz Grad Tuzlu.

PRILOG A

NEOSTVARENA OBEĆANJA GRADSKE UPRAVE

Gradska uprava Tuzle, za posljednjih petnaest godina, nije ispunila niz obećanja, koja je dala građanima. Neka od neispunjениh obećanja su:

- Steći status zlatnog grada;
- Steći status centra urbane regije, sa funkcijama evropskih gradova srednje veličine.
- Steći reputaciju grada kulture i poduzetništva;
- Steći status glavnog grada kongresnog turizma u BiH;
- Formirati Odjeljenje za iniciranje i razvoj poduzetništva (Onestop-shop);
- Formirati Informacioni centar za pomoć poduzetnicima;
- Pojednostaviti procedure registracije firmi;
- Izgraditi Fabriku za preradu poljoprivrednih proizvoda, voća i povrća u Gornjoj Tuzli;
- Stavljanje na raspolaganje 300ha općinske zemlje, u istočnom dijelu Grada, za proizvodnju voća;
- Učiniti javnim objedinjenje baze podataka (privreda, uprava i sl.);
- Unaprijediti nivo kvaliteta usluge (e-poslovanje) prema privredi i građanima;
- Ugraditi individualne vodomjere (po tehničkim uslovima koje odredi JKP "Vodovod") svim etažnim vlasnicima i u poslovnim prostorima;
- Uspostaviti partnerski odnos između Grada i "nosilaca interesa" lokalnog ekonomskog razvoja;
- Uvesti trolejbuske linije i viseći tramvaj do Lukavca;
- Izgraditi otvorene i zatvorene bazene;
- Izgraditi modernu Zelenu pijacu sa različitim trgovачkim sadržajima i podzemnim garažama;
- Završiti izgradnju modernog Gradskog stadiona;
- Izgraditi nove i urediti postojeće sportsko-rekreacione centre otvorenog i zatvorenog tipa, prioritetno rekreacioni centar na Majevici, plažu Kiseljak i rekreacioni centar Ilinčica.

PRILOG B**INICIJATIVE I PITANJA KOJE SU PODNIJELI VIJEĆNICI SDA U GRADSKOM VIJEĆU OD 2016. DO 2020. GODINE**

Klub vijećnika Stranke demokratske akcije je, u mandatnom periodu 2016.-2020. godina, u Općinskom odnosno Gradskom vijeću Tuzle djelovao kao konstruktivna opozicija i korektivni faktor izvršne vlasti.

U saradnji sa građanima, iz svih mjesnih zajednica, Klub je, koristeći svoje poslovničko pravo, pokrenuo desetine vijećničkih inicijativa i uputio više od 85 vijećničkih pitanja.

Cilj je bio rješavanje komunalnih, društvenih i ostalih problema građana.

1. Kada će se riješiti kanalizacija u ulici Donji Čaklovići od broja 43 do broja 60?
2. Po kojem osnovu je Društveni dom u Gornjoj Tuzli prešao pod nadležnost Centra za kulturu Grada Tuzle?
3. Kada će se konačno organizovati primarna zdravstvena zaštita kroz timove porodične medicine na području MZ Simin Han?
4. Kada će se izvršiti sanacija puta između ulica Kozlovačke čete i Gradovrške?
5. Inicijativa predstavlja dobru namjeru u cilju rješavanja pitanja liječenja djece
6. Kub vijećnika SDA predlaže da se ispred GV Grada Tuzle, federalnoj Vladi i Parlamentu Federacije BiH, uputi inicijativa za poboljšanje zdravstvene zaštite djece u Federaciji BiH sa sljedećim prijedlozima, a da se inicijativa za donošenje zakona o Fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje teških oboljenja kod djece doradi radi usaglašavanja terminologije zakona o zdravstvenoj zaštiti...
7. Kada će se izvršiti sanacija i asfaltiranje puta u Ulici ARBiH do br. 90, N. Naselje Solina
8. Kada će se izvršiti izmjena reda saobraćaja autobusnih linija na broju 2 i 7 ili 19 i 31

9. Inicijativa za izgradnju spomenika Huseinu kapetanu Gradaščeviću „Zmaju od Bosne“ u Gradskom parku Tuzla, preko puta spomenika kralju Tvrtku I Kotromaniću.
10. Inicijativa za zatvaranjem kladionica koja se nalaze u blizini osnovnih i srednjih škola u Gradu Tuzla
11. Inicijativa za otvaranjem kancelarije za naplatu komunalnih usluga na području Mjesne zajednice Gornja Tuzla i Mjesne zajednice Mramor.
12. Inicijativa za izgradnju kružnog toka u MZ Tušanj gdje se spajaju ulice: VI Bosanska, Pašage Mandžića, Meše Selimovića i Tušanj.
13. Inicijativa za prenošenje vlasništva rudnog zemljišta u građevinsko na prostoru Grada Tuzla
14. Inicijativa za hitno postavljanje vibrirajućih traka na regionalnoj saobraćajnici M-4 u ulici „Treće tuzlanske brigade“
15. Prijedlog za uvrštanje tačke dnevног reda na redovnoj februarskoj sjednici GV Tuzla pod nazivom: „Osuda sramotnog javnog istupa zastupnika SDP BiH u Skupštini Kantona Sarajevo Damira Nikšića u kojem je uvrijedio građane Tuzle i Tuzlanskog kantona“
16. Inicijativa za postavljanje Cvijeta Srebrenice, na Skveru ili kružnom toku na zapadnom ulazu u grad ili nekom drugom primјerenom mjestu?
17. Prijedlog za uvrštanje u dnevni red januarske sjednice Gradskog vijeća Tuzla, tačke pod nazivom: Inicijativa za suspenziju Odluke o komunalnim djelatnostima i uvođenju komunalne naknade građanima Tuzle
18. Inicijativa za održavanje tematske sjednice Gradskog vijeća Tuzla
19. Prijedlog za uvrštanje tačke u dnevni red sjednice Gradskog vijeća Tuzla koja je planirana za mjesec juni: Inicijativa za ukidanje komunalne naknade građanima Tuzle
20. Inicijativa za osnivanje Obdaništa u MZ Solina
21. Inicijativa za dodjelu naziva ulice „Dvadeset drugi maj“ jednoj ulici u Gradu Tuzla

22. Kada će se sanirati saobraćajnice u ulicama Nesiba Malkića i Vršanskoj, MZ Ši Selo?
23. Kada će biti postavljene table sa nazivima ulica u naseljima Mandići, Cerovi i Rasovac, MZ Tušanj?
24. Kada će se izvršiti rekonstrukcija putne infrastrukture na području MZ Pasci, dionica puta OŠ Pasci-Smajići-Krojčica?
25. Zašto ne radi kancelarija za naplatu komunalnih usluga na području Mjesne zajednice Solina, Novo Naselje?
26. Inicijativa za izmjenu dijela ulice 115.HVO Zrinski u ulicu Alidina Mustabašića – Lindžo
27. Kada će se izvršiti čišćenje kanala i propusta kao i nastavak izgradnje kanalizacione mreže na području MZ Ljepunice
28. Prijedlog tačke dnevнog reda za četrdesettreću redovnu (junsку) sjednicu GV Tuzla i pod nazivom
29. Informacija o utrošku budžetskih sredstava Gradskog štaba civilne zaštite Tuzla za period 01.01.2020-01.06.2020. godine
30. Inicijativa za postavljanje mjerne stanice za mjerenje kvalitete zraka u istočnom dijelu grada Tuzle, područje Brčanske Malte
31. Kada će se izvršiti sanacija mosta u ulici Drakčin u Gornjoj Tuzli?
32. Ko je pripadnicima MUP Tuzla dao dozvolu da parkiraju i vrše kontrolu saobraćaja na mostu sa kipovima, jednog od simbola Grada Tuzle
33. Kada će se izvršiti sanacija putne saobraćajnice D.Obodnica - Osoje?
34. Kada će se izvršiti regulacija saobraćaja na parking prostorima Mjesne zajednice Sjenjak?
35. Kada će početi izgradnja pasarele kod Mejdana?
36. Inicijativa za postavljanjem spomen obilježja u čast pripadnicima Patriotske lige Grada Tuzle
37. Kada će se riješiti problem snabdijevanja vodom u MZ Solina, Naselja Pekmezije i Mala Solina
38. Koje mјere su poduzete u smislu realizacije inicijative za zatvaranjem kladionica u blizini osnovnih i srednjih škola na području Grada Tuzle?

39. Inicijativa za zgradnju kružnog toka na raskrsnici kod MUP-a
40. Prijedlog za tačku dnevnog reda za 9. vanrednu sjednicu GV Tuzla koja će se održati 10.07.2020.godine i pod nazivom Informacija o utrošku novčanih sredstava koja su do sada uplaćena u Budžet Grada Tuzla a ostvarenih na osnovu Zakona o izdvajajući i usmjeravanju dijela prihoda koji se ostvari radom termoelektrana (period 2015.godina- 01.06.2020. godina).
41. Inicijativa za toplifikaciju Klinike za psihijatriju Solina i Osnovne škole Solina
42. Inicijativa za postavljanjem zaštitnih polukugli na prilaznom putu prema JZU UKCTuzla
43. Kada će se konačno asfaltirati put „Lipik“ (dužina 200 metara) od Sinbre do kuće Šefika Dautovića, u naselju Milešići, MZ Ljepunice?
44. Kada će se urediti pristupni put prema južnoj magistrali iz ulice Fadila Jahića Španca?
45. Obrazloženje: Građani Mjesne zajednice Ši Selo, ulica Fadila Jahića Španca, pitaju kada će
46. Kada će se urediti spomen obilježje u Kampusu Univerziteta u Tuzli?
47. Kada će se izvršiti osvjetljenje na spomen obilježju u MZ Bukinje naselje Kolone?
48. Kada će se izvršiti osvjetljenje i sanacija postojećeg osvjetljenja na spomen obilježjima u Gornjoj Tuzli?
49. Kada će se izvršiti sanacija ulice Drenovik u Mjesnoj zajednici Dokanj?
50. Urgencija na inicijativu za toplifikaciju Klinike za psihijatriju Solina
51. Kada će se riješiti pitanje trotoara u ulici ARBiH od broja 32 do broja 159
52. Kada će se riješiti pitanje trotoara u naselju Bukinje – kružni tok?
53. Vijećnička urgencija Kada će se riješiti pitanje trotoara u naselju Bukinje – kružni tok?
- 54.

55. Kada će se urediti pristupni put prema južnoj magistrali iz ulice Fadila Jahića Španca?
56. Urgencija za hitno rješavanje problema prilaznog puta u naselju „Oaza“, ulica Amalije Lebeničnik b.b.
57. Koje mjere su poduzete u smislu realizacije inicijative za zatvaranjem kladionica u blizini osnovnih i srednjih škola na području Grada Tuzle?
58. Urgencija za rješavanje problema bespravne uzurpacije javnog prostora tj. uzurpacije pješačkih staza i trotoara.
59. Urgencija za rješavanje problema klizišta u ulici Rudolfa Vikića, MZ Solana, od broja 34 do 44.
60. Urgencija za uređenje pješačkog prilaza i zelenih površina u ulici Armije R BiH 10 (oko zgrade zv. Crvena zgrada)
61. Urgencija za vraćanje djeci uzurpiranog igrališta u ulici Krečanska (između nebodera br. 13 i 15)
62. Urgencija za zamjenu stuba ulične rasvjete, ulica 6. Bosanska do broja 51
63. Inicijativa za otvaranjem vrtića u Mjesnoj zajednici Solina
64. Koliko je novčanih sredstava Grad Tuzla izdvojio za pomoći privrednicima Tuzle u vremenu pandemije?
65. Urgencija za preispitivanje Zaključka Stručnog tima za određivanje naziva ulica, trgova, mostova i parkova u Gradu Tuzla
66. Inicijativa za proširenje zona toplifikacije Grada Tuzle
67. Zašto još nije dostavljen odgovor građanima ulice Hukići od broja 37, MZ Slavinovići, na njihov zahtjev koji se odnosi na asfaltiranje navedene ulice?
68. Urgencija za uklanjanje napuštenih trafika koje, kako je naveo, predstavljaju ruglo Grada Tuzla
69. Urgencija za rekonstrukciju autobuskog stajališta u naselju Mihatovići, MZ Šćiki Brod.
70. Urgencija za hitnu sanaciju drvenih mostova u Gradu Tuzla
71. Kada će se izvršiti sanacija dijela oštećenog puta u ulici Oslobođilaca, naselje G.Čaklovići, MZ Simin Han?
72. Kada će se riješiti problem kanalizacionog sistema i putne infrastrukture u ulici Ahmeda Kobića do br.7, MZ Simin Han?

73. Zašto građani kao korisnici usluga ambulante Mramor nisu u mogućnosti obaviti sve usluge iz primarne zdravstvene zaštite u istoj i zašto je radno vrijeme u ambulantni Mramor skraćeno sa 17h na 14:45h?
74. Inicijativa za hitnu rekonstrukciju dijela puta u ulici Vršani od broja 33 do 37, MZ Ši Selo, koji je uništen od strane JP Vodovod i kanalizacija Tuzla.
75. Inicijativa za hitno rješavanje problema prostorija MZ Batva uz obrazloženje da Rudnik Kreka traži da se oslobode prostorije koje koristi MZ Batva. S obzirom da se radi o jednoj od najmnogoljudnijih mjesnih zajednica na području Tuzle apelujem da se što prije iznađu sredstva i da se ovaj problem riješi.
76. Inicijativa da se u svim mjesnim zajednicama na području Grada Tuzle trajno istaknu zastava BiH kao i zastava i grb Grada Tuzle, te da se postojeće ostećene i dotrajale zastave zamijene.
77. Da li izvršna vlast i nadležna gradska služba ima namjeru omogućiti stvaranje osnovnih preduslova za život stanovnicima ulice "Put Vršani" u MZ Ši Selo?
78. Kada će se sanirati udarne rupe na saobraćajnicama u Tuzli koje su nastale popravkama vodovodne i kanalizacione mreže?
79. Urgencija za hitno rješavanje problema prebrze vožnje u Rudarskoj ulici
80. Urgencija za hitnu sanaciju terena u ulici Rudarska bb (nasuprot prostorija MZ Batva) gdje se pojavilo vidljivo slijeganje tla.
81. Urgencija za hitnu sanaciju puta MZ Slavinovići u ulici Hukići od broja 46 do broja 137 i od broja 86 do broja 124.
82. Urgencija za poštivanje Odluke o uslovima, držanju i načinu postupanja sa domaćim životinjama, kućnim ljubimcima i nezbrinutim životinjama u Tuzli.
83. Inicijativa za obnavljanje asfaltnog sloja u ulici Kristijana Krekovića :
84. Inicijativa Gradskom vijeću Tuzla za izmjene Odluke o

bodovanju vezano za rješavanje stambenog pitanja pripadnika porodice piginulog borca bez oba roditelja, kod dobijanja tzv. socijalnog stana u smislu da se za prioritet stave djeca piginulih boraca bez oba roditelja koji po svom zakonima i kriterijima imaju prednost pri rješavanju stambenog pitanja.

85. Inicijativa za upotpunjavanje stručnog kadra u ambulantni Simin Han Kada će se realizirati projekt uređenja kanalizacione mreže u dijelovima ulica: Alije Ibrića, Seada Rahmanovića, Meme Suljetovića, Save Kovačevića, Damira Hadžibeganovića i Fikreta Salihovića od skretanja za mezarje do Đurića?
86. Kada će se završiti projekat regulacije korita Moluške rijeke, mjesna zajednica Solana?
87. Kada će se završiti radovi asfaltiranja trotoara kod Vikaljske džamije, MZ Mosnik?
88. Inicijativa za hitnu izradu projekta sanacije Barutane koja se nalazi na Gradini i apliciranje GV Tuzla i Komisiji za zaštitu nacionalnih spomenika BiH da bi se barutana proglašila nacionalnim spomenikom.
89. Urgencija za zamjenu stuba ulične rasvjete, ulica VI bosanske brigade do broja 51
90. Urgencija za rješavanje problema bespravne usurpacije javnog prostora tj. usurpacije pješačkih staza i trotoara.
91. Urgencija gradonačelniku Tuzle, gospodinu Jasminu Imamoviću, da kao predlagač suspendira Odluku o komunalnim adjelatnostima i uvođenju komunalne naknade građanima Tuzle.
92. Urgencija za izgradnju potpornog zida u dijelu korita rijeke Joševice zbog urušavanja glavnog puta kao posljedice odronjanja zemlje u koritu rijeke, mjesna zajednica Gornja Lipnica
93. Inicijativa za iznalaženje rješenja za snabdijevanje vodom u visinskim dijelovima ulice Uzeira Mehicića, mjesna zajednica Gornja Tuzla.
94. Kada će početi realizacija širenja mreže toplifikacije u MZ Mejdan? Da li će se građani dijela ulice Muftije efendije Kurta

- moći priključiti na sistem daljinskog grijanja pod povoljnim uslovima ili će morati da plaćaju MRS od 7.000 KM do 8.000 KM?
95. Kada će se izvršiti rekonstrukcija saobraćajnice u ulici Crno Blato, MZ Dokanj, koji je devastiran 2014. godine poslije poplava i pojmom klizišta?
  96. Da li može nadležna gradska služba postaviti ležećeg policajca u ulici Bosne Srebrenе bb (preko puta Srednje Hemijske škole Tuzla)?
  97. Da li može Civilna zaštita Grada Tuzle u saradnji sa JKP "Komunalac" Tuzla izvršiti proljetno potkresivanje stabala u ulici Bosne Srebrenе bb preko puta Srednje Hemijske škole Tuzla?
  98. Urgencija za priključenje na sistem daljinskog grijanja individualnih stambenih objekata u ulicima Dr. Milice Kosorića i 4. aprila, MZ Kreka.
  99. Inicijativa za sufinsaniranje troškova linijskog prijevoza za porodice šehida i poginulih boraca na području Grada Tuzla.
  100. Kada će započeti izgradnja primarnih cjevovoda i objekata sistema vodosnabdijevanja za mjesnu zajednicu Lipnica Gornja?
  101. Da li postoji mogućnost da se obustavi parnični postupak i tužba Grada Tuzla protiv Bujaković (Hazim) Sejdalije za tzv. nemamjensko trošenje sredstava iz Fonda Federalnog štaba civilne zaštite? Radi se o osobi koja je pretrpila štetu uslijed poplava 2014. godine.
  102. Inicijativa za hitnu urgenciju za izgradnju pješačkog mosta kod džamije „Zlatnih ljiljana“, MZ Simin Han.
  103. Zbog čega se ne vrše usluge odvoza smeća u ulicama i naseljima koji se nalaze u visinskim zonama?
  104. Urgencija za poštivanje Odluke o uslovima, držanju i načinu postupanja sa domaćim životnjama, kućnim ljubimcima i nezbrinutim životnjama, sa posebnim akcentom na član 21. (Sl. glasnik O. Tuzla 3-2014)
  105. Kada će građani naselja Hidani biti priključeni na gradsku vodovodnu mrežu?

106. Kada će se sanirati udarne rupe na saobraćajnicama Grada Tuzla, a koje su nastale popravkama vodovodne mreže od strane JKP-a „Vodovod i kanalizacija“?
107. Kada će se završiti projekat regulacije korita Moluškog potoka, mjesna zajednica Kreka?
108. Urgencija za trajnim rješavanjem zaštite zelenih površina u Gradu Tuzla.
109. Kakve se aktivnosti poduzimaju oko realizacije nastavka toplifikacije u MZ Tušanj u 2018. godini u ulicama Murata Prganice, Pašage Mandžića, Piskavica, Hadži Marijana Divkovića, Mandići, te dijela naselja Dragodol.
110. Kada će se izvršiti rekonstrukcija mosta na rijeci jali u naselju Gospić?
111. Kada će se realizirati projekat postavljanja semafora na raskršču kod bolnice Kreka, MZ Solana-Moluhe?
112. Urgencija za hitno saniranje pristupnog puta u Univerzitetskoj ulici (gdje su smješteni RGGF, PMF, Tehnološki, Ekonomski i Farmaceutski fakultet).
113. Kada će se izvršiti popravka ulične rasvjete u ulici Slavinovići bb, SPO E do Intereksa?

**LISTA KANDIDATA GRADSKOG ODBORA
STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE TUZLA ZA GRADSKO VIJEĆE
TUZLE U MANDATU 2020. – 2024.**

1. ZIJAH RIFATBEGOVIĆ

Rođen je 1967. godine i redovni je profesor medicinskih nauka, specijalista opće hirurgije. Načelnik je Klinike za hirurgiju UKC Tuzla.

2. MEDINA LOLIĆ

Rođena je 1982. godine. Profesorica je razredne nastave.

3. KENAN OSMANČEVIĆ

Magistar farmacije i doktorant Farmaceutskog fakulteta na Univerzitetu u Tuzli. U mandatu 2016-2020. godina vijećnik SDA u Gradskom vijeću Tuzla. Rođen je 1989. godine.

4. JASNA HADŽISELIMOVIĆ

Rođena je 1964. godine. Profesorica je bosanskog jezika i magistar humanističkih nauka, Odsjek teatrologija. Predsjednica je Organizacije žena i članica Izvršnog odbora SDA Tuzla.

5. ZAIM MUSTAFIĆ

Rođen je 1993. godine. Po struci je diplomirani inženjer mašinstva.

6. LEJLA KAPLAN

Rođena je 1981. godine u Tuzli, diplomirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Radno iskustvo stiče u pravosudnim organima. Član je Izvršnog odbora SDA Tuzla i član Pravnog savjeta GO SDA Tuzla. Predsjednik je komisije za jednakopravnost spolova pri GV Tuzle.

7. MEVLUDIN SALIHOVIĆ

Rođen 1966. godine. U redovima Armije Republike Bosne i Hercegovine stekao čin kapetana. Zaposlen u Zanatskoj radnji za obradu metalnih dijelova. Predsjednik Mjesnog ogranka SDA Simin Han.

8. NEVRES HURIĆ

Rođen je 1974. godine. Magistrirao na Tehnološkom fakultetu, a stalno zaposlen na UKC Tuzla, Klinici za radiologiju i nuklearnu medicinu. U mandatu 2016-2020. godina vijećnik SDA u Gradskom vijeću Tuzla.

9. SADIKA PROHIĆ

Bachelor pedagogije-psihologije i magistrantnica psihologije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli. Potpredsjednica je Asocijacije mladih Gradskog odbora SDA Tuzla. Rođena je 1989. godine.

10. EDIN DEDIĆ

Rođen je 1980. godine. Doktor je islamskih nauka. Zvanja sticao na Univerzitetu Al-Azhar u Kairu, univerzitetima u Tuzli i Sarajevu. Profesor je u Behrambegovoj medresi.

11. SALIHA AGIĆ

Rođena je 1963. godine. Diplomirana je politologinja i stalno zaposlena u Javnom preduzeću "BH Pošta" u Tuzli.

12. ŠEFIK HUSIĆ

Rođen je 1980. godine. Magistar je zdravstvenih nauka i trenutno je na poziciji v.d. pomoćnika direktora za sestrinstvo UKC Tuzla. Predsjednik je Mjesnog ogranka SDA Kreka.

13. ALMA FEJZIĆ

Diplomirana pravnica rođena 1984. godine. Zaposlena je u Fondu Penzijskog i invalidskog osiguranja u Tuzli.

14. ŠAHBAZ SULTANIĆ

Rođen je 1980. godine. Magistar je historije, a radi kao poštari u JP "BH Pošta" u Tuzli.

15. ĆAZIM MUŠANOVIC

Rođen je 1962. godine. Magistar je prava i penzionisani pripadnik MUP-a Tuzlanskog kantona. Pripadnik je PL-a i nosilac priznanja Srebrena policijska značka.

16. MUAMERA HASANČEVIĆ

Rođena je 1992. godine. Magistrica je mašinstva.

17. ELDIN IBRAHIMOVIĆ

Rođen je 1977. godine. Privatni je poduzetnik za uvoz i prodaju dijelova iz automobilske industrije.

18. MERIMA ZUBOVIĆ

Diplomirana ekonomistica stalno zaposlena u Ministarstvu zaboračka pitanja Tuzlanskog kantona. Rođena je 1972. godine. Predsjednica je Organizacije žena SDA Brčanska malta.

19. EMIR BAJIĆ

Rođen je 1986. godine. Diplomirani je pravnik i magistrant pravnih nauka. Zaposlen u preduzeću koje se bavi prodajom.

20. AHMED OMEROVIĆ

Magistar pravnih nauka i doktorant na Pravnom fakultetu Univerziteta u Tuzli. Zaposlen u Behrambegovoj medresi u Tuzli. Rođen je 1984. godine.

21. REFIJA MALKOČEVIĆ

Rođena je 1963. godine . Medicinska sestra zaposlena na Klinici za fizikalnu medicinu i medicinsku rehabilitaciju UKC Tuzla.

22. SULJO OSMANOVIĆ

Rođen je 1970. godine. Učesnik PL-a i sekretar Kluba Patriotske lige Tuzla. Po zanimanju je tehničar sigurnosti saobraćaja.

23. AMELA KARABEGOVIĆ

Diplomirana pravnica zaposlena u kompaniji "HEEZ transport" Tuzla. Rođena je 1984. godine.

24. ADNAN AKELJIĆ

Rođen je 1981. godine. Bachelor je Zaštite od požara i pripadnik Vatrogasne jedinice u Termoelektrani Tuzla. Predsjednik je Mjesnog ogranka SDA Sjenjak.

25. MIRSAD PALAVRIĆ

Rođen je 1987. godine. Diplomirani je fizioterapski tehničar koji radi kao konobar u Gradskoj čevabdžinici u Živinicama.

26. AMRA SINANOVIĆ

Rođena je 1983. godine. Po struci je diplomirana pedagoginja-psihologinja, a po zvanju magistar teologije. Stručna je saradnica Ureda za brak i porodicu Medžlisa IZ Tuzla.

27. BORIS ŠUHA

Rođen je 1980. godine. Diplomirani ekonomista.

28. NIHADA HURIĆ

Rođena je 1994. godine. Diplomirana je tehnolog laborantica u oblasti prehrambene industrije. Predsjednica je Organizacije žena Mjesnog ogranka SDA Pasci Gornji.

SNAŽNA SDA, SIGURNA BiH

SNAŽNA SDA - BOLJA TUZLA

29. NUSRET MUMINOVIC

Rođen je 1973. godine. Kao inženjer saobraćaja stručni je saradnik za polaganje vozačkog ispita u Odsjeku saobraćajne edukacije Ministarstva za obrazovanje i nauku Tuzlanskog kantona.

30. MUAMER KUNOSIC

Rođen je 1968. godine. Na Filološkom fakultetu je diplomirao engleski jeziki i književnost. Istovremeno je i diplomirani ekonomista. Direktor je Agencije za pružanje intelektualnih i prevodilačkih usluga "Level" Tuzla.

31. ZINETA ČOHADAREVIĆ

Rođena je 1960. godine. Magistrica je razredne nastave.

32. HRUSTAN NOĆIĆ

Rođen je 1979. godine. Magistar je ekonomskih nauka, a zaposlen u Medžlisu Islamske zajednice Tuzla.

33. EDINA SRABOVIĆ

Rođena je 1996. godine. Na Odsjeku za agronomiju Tehnološkog fakulteta u Tuzli stekla je zvanje magistrice poljoprivrede.

34. ARMIN MUJKANOVIĆ

Rođen je 1996. godine. Inženjer je zaštite okoline – Zaštite na radu. Sekretar je Asocijacije mladih Gradskog odbora SDA Tuzla i predsjednik Asocijacije mladih u Mjesnom ogranku Centar.

35. ĆERIM RASTODER

Rođen je 1966. godine. Profesionalnu vojnu službu okončao je u činu pukovnika. Magistar je humanističkih nauka iz oblasti historije.